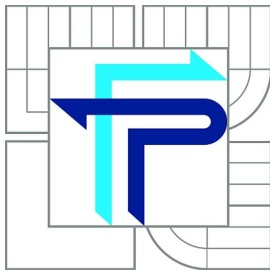

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV MANAGEMENTU**

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF MANAGEMENT

ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE ZIKOS

EVALUATION OF THE MANAGEMENT OF THE ORGANIZATION ZIKOS

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. KAREL BUSTA

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. EVA LAJTKEPOVÁ, Ph.D.

BRNO 2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Busta Karel, Bc.

Řízení a ekonomika podniku (6208T097)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Zhodnocení hospodaření organizace ZIKOS

v anglickém jazyce:

Evaluation of the Management of the Organization ZIKOS

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

- KRAFTOVÁ, I. Finanční analýza municipální firmy. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-717-9778-2.
- PELC, V. Daňové podmínky působení neziskových subjektů. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 162 s. ISBN 978-807-4001-901.
- REKTOŘÍK, J. a kol. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 3.vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.
- STUHLÍKOVÁ, H. Zdaňování neziskových organizací. 6. aktualizované vyd. Olomouc: ANAG, 2008. 343 s. ISBN 978-80-7263-434-7.
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2010/2011.

L.S.

PhDr. Martina Rašticová, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 09.05.2011

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá zhodnocením hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS. Cílem této práce je pomocí analýzy nákladů a výnosů a finanční analýzy zhodnotit hospodaření organizace a navrhnout doporučení ke zlepšení hospodaření. Na základě teoretických poznatků uvedených v první části práce je druhá část zaměřena na zhodnocení hospodaření organizace. Třetí část obsahuje návrhy a doporučení na zlepšení hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS.

Abstract

The master`s thesis deals with the evaluation of the management ZIKOS allowance organization. The aim of this work is the cost-benefit analysis and financial analysis to evaluate the management of the organization and propose recommendations for improvement the management of the organization. On the basis of theoretical knowledge referred to in the first part is the second part focuses on the assessment of economics. The third part contains suggestions and recommendations to improve the management of allowance organizations ZIKOS.

Klíčová slova

Nezisková organizace, příspěvková organizace, zřizovatel, finanční analýza, náklady, výnosy, hospodaření.

Key words

Non profit-making organization, allowance organization, founder, financial analysis, costs, revenues, management.

Bibliografická citace

BUSTA, K. *Zhodnocení hospodaření organizace ZIKOS*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2011. 112 s. Vedoucí diplomové práce doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracoval samostatně, na základě informací z odborné literatury. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně květen 2011

.....

Podpis

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucí mé diplomové práce paní doc. Ing. Evě Lajtkepové, Ph.D za čas, který mi věnovala, za její ochotu, cenné rady a připomínky, které mi výrazně pomohly při zpracování této diplomové práce. Dále bych tímto chtěl také poděkovat paní Heleně Beleščiakové za její čas a poskytnutí veškerých informací a podkladů potřebných pro zpracování této práce a Ing. Václavu Horákovi za jeho oponentský posudek.

Obsah

Úvod	10
1 Cíle práce a použité metody	12
2 Vymezení základních pojmů.....	14
2.1 Neziskové organizace	14
2.1.1 Základní charakteristiky neziskových organizací.....	15
2.2 Příspěvková organizace	18
2.2.2 Zřizovatel příspěvkové organizace	19
2.2.3 Zřízení příspěvkové organizace	20
2.2.4 Funkce příspěvkové organizace.....	22
2.2.5 Finanční hospodaření příspěvkové organizace	22
2.2.6 Majetek příspěvkové organizace.....	24
2.2.7 Financování příspěvkové organizace	26
2.2.8 Zdaňování příspěvkové organizace	29
2.2.9 Účetnictví příspěvkové organizace	37
3 Analýza problému a současné situace.....	39
3.1 Základní údaje o subjektu	39
3.2 Zdroje financování	43
3.3 Analýza nákladů a výnosů	45
3.4 Finanční analýza příspěvkové organizace	52
3.4.1 Nástroje finanční analýzy	52
3.4.2 Ukazatele autarkie	53
3.4.3 Ukazatele rentability.....	57
3.4.4 Ukazatele likvidity.....	62
3.4.5 Ukazatele aktivity.....	67
3.4.6 Ukazatele financování.....	70
4 Zhodnocení situace, doporučení a návrhy na zlepšení	75
4.1 Celkové zhodnocení.....	75
4.2 Návrhy a doporučení.....	77

4.2.1 Energetické úspory	77
4.2.2 Pronájem prostor.....	79
4.2.3 Sponzoring	80
4.2.4 Návštěvnost letního koupaliště.....	82
4.2.5 Sauna	83
Závěr	85
Seznam literatury	87
Monografie, učebnice	87
Zákonné normy a předpisy	88
Akademické práce.....	88
Články	89
Internetové zdroje	89
Materiály příspěvkové organizace ZIKOS	90
Seznam použitých zkratk	92
Seznam obrázků	94
Seznam tabulek	94
Seznam grafů.....	95
Seznam příloh.....	97

Úvod

Vedle podnikatelských subjektů, které soupeří o zákazníky a o maximální zisky, existují další subjekty, a těmi jsou neziskové organizace. Neziskové organizace jsou v dnešní době nedílnou součástí naší společnosti. Jedná se o subjekty, které se řadou specifíků odlišují od běžných podnikatelských subjektů. Tím největším specifíkem je pravděpodobně skutečnost, že primárním cílem neziskových organizací není dosahování a maximalizace zisku. Proto musí mít tyto organizace zajištěny finanční prostředky, které budou sloužit k jejich hospodaření a zabezpečování činností, pro které byly původně založeny. Výše uvedené odlišnosti od podnikatelských subjektů nejsou jediné, dalšími oblastmi, ve kterých se neziskové organizace liší, jsou například vlastnictví a nabývání majetku, různá daňová specifika a řada dalších.

Předmětem této diplomové práce je hospodaření příspěvkové organizace. U těchto typů neziskových organizací jsou finanční prostředky na hospodaření organizace poskytovány jejich zřizovateli, kterými mohou být stát nebo územně samosprávné celky, ve druhém případě se jedná o kraje nebo obce. Samozřejmě, že zřizovatelé nehradí celkové finanční prostředky potřebné k hospodaření organizace, poskytují své příspěvkové organizaci pouze příspěvek na hlavní činnost, ale v takové výši, aby byl zajištěn hlavní účel existence organizace. Právě z těchto specifíků vyplývají činnosti, pro jejichž zajišťování jsou příspěvkové organizace zřizovány. Většinou se jedná o činnosti a služby pro veřejnost, které by podnikatelský subjekt nemohl vykonávat, jelikož by bez finanční podpory nebyl schopný existence. Jsou to různorodé činnosti, které nepřinášejí pravidelný zisk, naopak jsou tyto činnosti spíše ztrátové.

Předložená práce se zabývá zkoumáním a hodnocením hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS, která vykonává své činnosti a poslání na Vysočině ve městě Moravské Budějovice. Zřizovatelem organizace je Město Moravské Budějovice. Název organizace je tvořen zkratkou jednotlivých částí, které organizaci spoluutváří. Jsou jimi ZImní stadion, KOupaliště a Sauna, jejíž provoz byl však v roce 2008 ukončen. Hlavním účelem a předmětem činnosti je provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a zařízení sloužících regeneraci a rekondici spolu s poskytováním

služeb v této oblasti. Vedle hlavní činnosti provozuje příspěvková organizace ZIKOS také doplňkovou činnost, kterou jí povoluje zřizovatel ve zřizovací listině. Doplňkovou činností jsou hostinská činnost a výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Stěžejní doplňkovou činností je provozování občerstvení na letním koupališti, jehož úroveň se každým rokem zvyšuje.

Příspěvková organizace ZIKOS je jedním z hlavních subjektů podílejících se na vytváření sportovního a rekreačního zázemí Moravskobudějovického regionu. Zlepšení jejího hospodaření bude tedy prospěšné nejen pro organizaci, ale také pro veřejnost, která jejích služeb využívá.

1 Cíle práce a použité metody

Každý subjekt usiluje o to být nejlepší a mít výhodu před konkurencí, nejsou to pouze podnikatelé a firmy, kdo se snaží, aby si jejich výrobku nebo služby zákazníci všimli a zakoupili si je. I přes skutečnost, že cílem neziskových organizací není zisk, neznamená to, že se nesnaží efektivně hospodařit a usilovat o to, aby jejich služby byly co možná nejvíce využívány a byl o ně mezi veřejností zájem. Každý se snaží být co nejefektivnější a hospodárně vynakládat své prostředky a neziskové organizace nejsou výjimkou. Tato práce by měla vybrané příspěvkové organizaci napomoci ke zlepšení a efektivnějšímu hospodaření.

Hlavním cílem této práce je pomocí analýzy nákladů, výnosů a jednotlivých finančních ukazatelů zhodnocení hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS Moravské Budějovice. Poté budou následovat návrhy takových opatření, která by měla vést ke zlepšení hospodaření, využívání ekonomických zdrojů a získání dalších prostředků k financování organizace.

Diplomová práce se skládá ze tří částí. První částí je část teoretická, která obsahuje základní teoretické poznatky a východiska, týkající se obecně neziskových organizací a poté také příspěvkových organizací, jako jedné z forem neziskových organizací. Teoretická část by měla být základem pro praktickou část, měla by zahrnovat základní informace, vedoucí k objasnění problematiky spjaté s příspěvkovou organizací a k vysvětlení specifík municipální firmy v teoretické rovině.

Na teoretickou část práce navazuje její druhá, a to analytická část. Ta obsahuje základní informace a údaje o zkoumané příspěvkové organizaci, dále analýzu a zhodnocení nákladů a výnosů organizace, nejen z hlavní činnosti, ale také z doplňkové činnosti, která je vymezena ve zřizovací listině příspěvkové organizace. Na analýzu nákladů a výnosů navazuje finanční analýza příspěvkové organizace, která představuje další segment analytické části.

Finanční analýza by měla být podkladem pro poslední oddíl praktické části, kterým jsou návrhy řešení. V této části jsou zahrnuty návrhy a doporučení, které povedou k odstranění nedostatků v hospodaření příspěvkové organizace a k možnostem lepšího využití zdrojů a potenciálů organizace.

Náklady, výnosy a také jednotlivé ukazatele sledujeme v časové řadě šesti let (2005 - 2010). Možnost zhodnocení hospodaření v časovém intervalu šesti let nám poskytne ucelenější obraz o hospodaření organizace. Můžeme tak lépe srovnávat jednotlivá období a vývoj ukazatelů a porovnávat jejich změny v čase a také s doporučenými hodnotami.

Stěžejními metodami využívanými v této práci jsou analýza a syntéza. Především se jedná o analýzu nákladů a výnosů a pak také o finanční analýzu příspěvkové organizace. Finanční analýza se skládá z jednotlivých dílčích ukazatelů, které jsou rozděleny do několika oblastí. Soubor ukazatelů je zvolen zejména s ohledem na zvláštnosti a potřeby příspěvkové organizace. Součástí každého ukazatele je obecný popis a postup výpočtu, společně s tabulkou potřebných hodnot, na kterou navazuje graf, který nám podá informace o vývoji ukazatele ve sledovaném období. Poté vždy následuje interpretace dosažených výsledků pro příspěvkovou organizaci ZIKOS, srovnání s doporučenými hodnotami a další komentář vztahující se k danému ukazateli. Při srovnávání dosažených hodnot s doporučovanými je využito metody komparace. K celkovému zhodnocení hospodaření dané organizace je poté užitá syntéza, pomocí které nalézáme vztahy mezi jednotlivými jevy, a poznatky získané analýzou sjednocujeme v celek.

Každý ukazatel jednotlivě, ale především finanční analýza jako celek, by měly pomoci odhalit slabá místa a nedostatky v hospodaření. Díky nim dospějeme k návrhům na zlepšení hospodaření, k novým možnostem získání dalších zdrojů financování a cestě jak s těmito prostředky a zdroji efektivně hospodařit.

2 Vymezení základních pojmů

2.1 Neziskové organizace

Vedle řady podnikatelských subjektů, které fungují v naší ekonomice a snaží se co nejvíce maximalizovat zisk, zde existují ekonomické subjekty, které se snaží zabezpečovat různé potřeby občanů bez toho, aniž by je motivovalo bohatství a dosahování co největších zisků ze svých činností. Právě tyto organizace spadají do neziskového sektoru národního hospodářství.

Podle **strukturálně - operacionální definice**¹ je neziskovou organizací ta organizace, pro kterou jsou typické následující vlastnosti:

- × **Organizovaná** - organizace, která je založena jasně formulovanou zakládací smlouvou či zakládací listinou, má danou organizační strukturu a je u ní vymezen účel, pro který je zřizována, a tomu odpovídající předmět činnosti.
- × **Soukromá**² - „je nezávislá na vládě ve smyslu podílu na řízení. Povinnost dodržovat zákony zde samozřejmě platí. Vyskytují se ovšem i neziskové organizace zřízené vládami a obcemi, i tyto organizace by měly být nezávislé, někdy ovšem tuto vlastnost nesplňují.“
- × **Nerozdělující zisk mezi vlastníky** - tyto organizace jsou založené za jiným účelem, než je podnikání. Zisk, který nezisková organizace vytvoří, se nerozděluje mezi zakladatele nebo členy. Tento zisk je použit k financování a chodu neziskové organizace. Častým jevem je však situace, kdy výsledek hospodaření je záporný, organizace tudíž vykazuje ztrátu.
- × **Samosprávná** - disponuje vnitřní organizační strukturou, ve které jsou stanoveny řídicí a kontrolní kompetence jednotlivých orgánů.

¹ HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*, str. 14.

² MILION, R. *Zhodnocení hospodaření neziskové organizace*, str. 12.

- × **Dobrovolná** - na chodu organizace se podílejí dobrovolní zaměstnanci. Jednotlivé organizace se liší v intenzitě a formě tohoto prvku své charakteristiky. U některých neziskových organizací není však tato vlastnost vůbec zahrnuta.

2.1.1 Základní charakteristiky neziskových organizací

V § 18 zákona číslo 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, je společně s definicí a charakteristikou neziskové organizace také uvedeno, se kterými typy neziskových organizací se můžeme setkat. Konkrétně se jedná o následující typy organizací:³

- × zájmová sdružení právnických osob,
- × občanská sdružení včetně odborových organizací,
- × politické strany a hnutí,
- × státem uznávané církve a náboženské společnosti,
- × nadace a nadační fondy,
- × obce,
- × kraje,
- × organizační složky státu a územních samosprávných celků,
- × příspěvkové organizace,
- × státní fondy,
- × obecně prospěšné společnosti,
- × veřejné vysoké školy.

Tento přehled je spíše vhodný pouze pro potřeby zákona o dani z příjmů.

Neziskových organizací existuje vzhledem k množství jejich poslání a cílů celá řada. Stejně tak můžeme uvést nespočet znaků a kritérií, podle nichž se dají členit a třídit.

³ §18 zákona č. 586/1992 o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle Rektořika můžeme použít těchto pět kritérií:⁴

- ✗ dle kritéria zakladatele,
- ✗ dle kritéria globálního charakteru poslání,
- ✗ dle kritéria právně organizační normy,
- ✗ dle kritéria způsobu financování,
- ✗ dle kritéria charakteristiky realizovaných činností.

Kritérium zakladatele

Podle kritéria zakladatele členíme neziskové organizace na:

- a) organizace založené veřejnou správou, tj. státní správou (ministerstvo, ústřední úřad státní správy), nebo samosprávou (obec, magistrát, kraj), některé z nich se proto z uvedeného důvodu nazývají veřejnoprávní organizace,
- b) organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou (mohou zakládat organizaci i společně), nazývané soukromoprávní organizace,
- c) organizace, jež vznikly jako veřejnoprávní instituce - výkon účelu veřejné služby je dán jako povinnost ze zákona (např. veřejná vysoká škola).

Kritérium globálního charakteru poslání

Dle tohoto kritéria se člení neziskové organizace na:

- a) organizace veřejně prospěšné, které jsou založeny za účelem poslání spočívajícím v produkci veřejných a smíšených statků, které uspokojují potřeby veřejnosti - společnosti (příkladem může být charita, ekologie, zdravotnictví, vzdělávání, veřejná správa),
- b) organizace vzájemně prospěšné, které jsou založeny za účelem vzájemné podpory skupiny občanů (i právnických osob), které jsou spjaty společným zájmem. Jejich posláním je tedy uspokojování svých vlastních zájmů a veřejná správa dbá, aby se jednalo o takové zájmy, které jsou ve vztahu k veřejnosti

⁴ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*, str. 40.

korektní, tedy neodporují zájmům druhých občanů a právnických osob. Jde například o realizaci aktivit v kultuře, konfesních a profesních zájmů, ochrany zájmů skupin a podobně.

Kritérium právně organizační normy

Dle kritéria právně organizační normy se člení neziskové organizace na:⁵

- a) organizace založené podle zákonů č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- b) organizace založené podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace,
- c) organizace založené podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem.

Kritérium financování

Dle kritéria financování se člení neziskové organizace na:

- a) organizace financované zcela z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních celků),
- b) organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů - na příspěvek mají legislativní nárok (příspěvkové organizace, vybraná občanská sdružení, církve a náboženské společnosti, politické strany a politická hnutí),
- c) organizace financované z různých zdrojů (dary, sbírky, sponzoring, granty, vlastní činnost),
- d) organizace financované především z výsledků realizace svého poslání.

Kritérium charakteristiky realizovaných činností (oborové členění)

Ve vztahu k uvedeným skutečnostem lze neziskové organizace charakterizovat znaky:

a) společnými pro všechny typy neziskových organizací:

- jsou právnickými osobami (s výjimkou organizačních složek),

⁵ Tamtéž, str. 40.

- nejsou založeny za účelem podnikání,
- nejsou založeny za účelem produkce zisku,
- uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit,
- mohou, ale nemusí být financovány z veřejných rozpočtů.

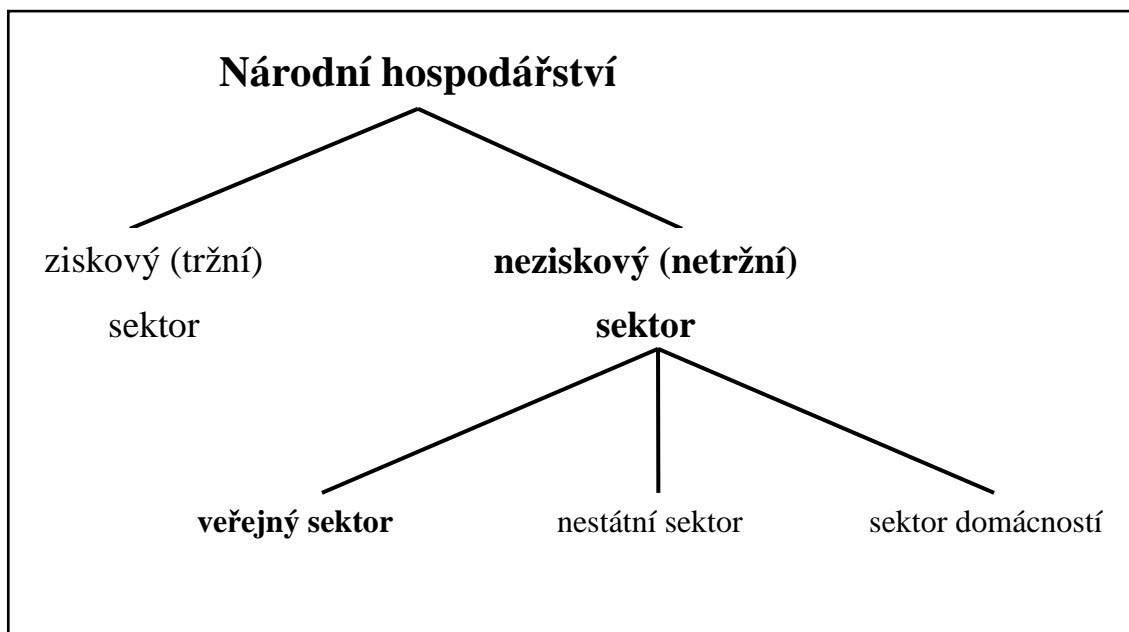
b) společnými jen pro soukromé neziskové organizace:⁶

- mají ze zákona povolenu svoji autonomii ve vztahu k vnějšímu okolí,
- členství v těchto organizacích je realizováno výhradně na principu dobrovolnosti (s výjimkou některých profesních komor),
- vytváří většinou neformální struktury sympatizantů, ale vždy v rámci legislativy, podle které byly založeno a podle které realizují svoji činnost.

2.2 Příspěvková organizace

Příspěvkové organizace jsou právnické osoby, jež jsou součástí veřejného sektoru, který tvoří jednu z částí neziskového (netržního) sektoru národního hospodářství. V případě veřejného sektoru se jedná o tu část národního hospodářství, která zabezpečuje veřejné statky kolektivní spotřeby pro obyvatelstvo na neziskovém principu. Tento sektor je financován zejména z finančních prostředků veřejných rozpočtů.

⁶ Tamtéž, str. 41.

Obrázek 1. Členění národního hospodářství

Pramen: HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*. Brno: Masarykova univerzita. 2004, str. 14.

2.2.2 Zřizovatel příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace můžeme rozdělit do dvou základních skupin, a to na základě jejich zřizovatele. Konkrétně lze příspěvkové organizace dělit na příspěvkové organizace státu a příspěvkové organizace územních samosprávných celků.

V případě **příspěvkové organizace státu** se jedná o právnickou osobu zřízenou některým z ústředních orgánů státní správy, ve většině případů se jedná o některé z ministerstev, dle zákona č. 218/2000 Sb.⁷ a zákona č. 219/2000 Sb.⁸

⁷ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve zn. zákona č. 492/2000 Sb.

Příspěvková organizace územních samosprávných celků (dále jen příspěvková organizace) je zřizována krajem nebo obcí podle zákona č. 250/2000 Sb.⁹ Tato příspěvková organizace bývá zřízena zpravidla pro takové činnosti, které jsou neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Jestliže územní samosprávný celek rozhodne o zřízení nové příspěvkové organizace, má povinnost vydat její zřizovací listinu. Rozhodnutí o zřízení příspěvkové organizace a schválení její zřizovací listiny je vyhrazeno:

- ✘ u krajů zastupitelstvu kraje,¹⁰
- ✘ u obcí zastupitelstvu obce,¹¹
- ✘ u hlavního města Prahy zastupitelstvu hlavního města.¹²

2.2.3 Zřízení příspěvkové organizace

Práce se zabývá a zkoumá příspěvkovou organizaci zřízenou obcí, tedy příspěvkovou organizací územních samosprávných celků, proto pokud nebude uvedeno jinak, jedná se převážně o informace týkající se právě této příspěvkové organizace.

Jak již bylo uvedeno, příspěvková organizace se zřizuje pro takové činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. To tedy znamená, že příspěvková organizace je právnickou osobou, o jejímž vzniku vydává zřizovatel zřizovací listinu s obsahem podle zákona s vymezením hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti, dále pak označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace a také

⁹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ § 35 odst. 2 písm. j) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹² § 59 odst. 2 písm. i) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití.¹³

Zřízení příspěvkové organizace územním samosprávným celkem upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZRPUR). Při zřízení nové příspěvkové organizace musí zřizovatel vydat o jejím vzniku zřizovací listinu, která musí obsahovat:¹⁴

- a) úplný název zřizovatele; je-li jím obec, uvede se také její zařazení do okresu,
- b) název, sídlo příspěvkové organizace a její identifikační číslo,
- c) vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- d) označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává k hospodaření (dále jen „svěřený majetek“),
- f) vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena; zejména se uvedou práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomicky účelným využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace, práva a povinnosti spojená s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně,
- g) okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou jí zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců; tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a sleduje se odděleně,
- h) vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

¹³ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*, str. 59.

¹⁴ § 27 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Příspěvková organizace zřízená obcí (nebo krajem) se zapisuje do obchodního rejstříku a návrh na zápis do obchodního rejstříku podává její zřizovatel (obec, kraj).

2.2.4 Funkce příspěvkové organizace

Výše je uvedeno, že příspěvková organizace je zřízena a hospodaří podle zvláštního zákona, nikoliv podle obecné úpravy obsažené v obchodním zákoníku. Tento zákon však nedefinuje, kdy a za jakých podmínek vzniká územnímu samosprávnému celku potřeba, zřídit si k plnění potřebných úkolů ve své samostatné působnosti právě příspěvkovou organizaci jako vhodný typ organizace pro konkrétní činnost, kterou potřebuje zabezpečit. Pouze stanoví, že činnost, pro kterou je příspěvková organizace zřízena, by měla být zpravidla nezisková. Příspěvková organizace není zřizována za účelem podnikání, ale naopak pro výkon činností, které jsou v zájmu jejího zřizovatele (obce nebo kraje) a jeho občanů.

Můžeme se však domnívat, že územní samosprávný celek zřizuje příspěvkovou organizaci pro činnosti, které jsou hospodářsky rozvinuté, a z tohoto důvodu je proto vhodné, aby organizace, která je vykonává, měla postavení právnické osoby. Příspěvková organizace má však zároveň prostor svého hospodářského působení omezený, protože vykonává převážně nerentabilní činnosti. Ztrátovost takových činností musí být pokryta z prostředků zřizovatele. Z tohoto důvodu nemůže příspěvková organizace svobodně rozhodovat o svěřeném majetku a ani nemůže vstupovat do všech přípustných smluvních vztahů.¹⁵

2.2.5 Finanční hospodaření příspěvkové organizace

Podobně jako zřízení a další náležitosti týkající se příspěvkových organizací, upravuje ZRPUR také její finanční hospodaření.

¹⁵ PETEROVÁ, H. Práva a povinnosti územního samosprávného celku ve vztahu k příspěvkovým organizacím. *Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí*. 2007. č.4/2007, str. 9.

Peněžní prostředky příspěvkové organizace mají dva možné zdroje. Prvním jsou finanční prostředky získané vlastní činností, druhým jsou zdroje, které získává z rozpočtu svého zřizovatele, tedy obce či kraje. Zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizace zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb. Příspěvek je koncipován jako saldo mezi výnosy příspěvkové organizace a jejími náklady, pokud jsou její plánované výnosy menší než provozní náklady, které zřizovatel uznává pro její roční rozpočet. Poskytnutí příspěvku zřizovatelem musí proběhnout peněžní formou.¹⁶

Mimo jiné příspěvková organizace hospodaří s prostředky svých fondů, kterými jsou:

- × rezervní fond,
- × investiční fond,
- × fond odměn,
- × fond kulturních a sociálních potřeb,

dále s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí. V případě, že příspěvková organizace vytváří ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít, ale jen ve prospěch své hlavní činnosti, jiné použití tohoto zisku může povolit pouze zřizovatel.¹⁷

Zřizovatel může své příspěvkové organizaci uložit v případech stanovených zákonem odvod do svého rozpočtu. Jde o tyto případy:¹⁸

- × plánované výnosy překračují plánované výdaje příspěvkové organizace, a to jako závazný ukazatel rozpočtu - tento odvod zřizovatel stanoví již při schválení rozpočtu organizace,

¹⁶ § 28 odst. 1 a 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*, str. 60.

¹⁸ PETEROVÁ, H. *Hospodaření příspěvkové organizace. Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí*. 2007. č.3/2007, str. 18 - 19.

- ✘ investiční zdroje organizace jsou větší než jejich potřeba užití podle rozhodnutí zřizovatele,
- ✘ organizace porušila rozpočtovou kázeň.

Vztah rozpočtu příspěvkové organizace k rozpočtu jejího zřizovatele by měl být stabilizován tak, aby v průběhu roku nedocházelo k jeho zbytečným změnám v neprospěch organizace.

2.2.6 Majetek příspěvkové organizace

K provozování své činnosti potřebuje každý podnikatelský subjekt majetek. Nejinak je tomu i v případě neziskových, v našem případě příspěvkových organizací.

„Snad každá nezisková organizace má nějaký majetek. Samotná existence majetku v neziskové organizaci však nemusí nutně znamenat, že nezisková organizace tento majetek vlastní.“¹⁹

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků jsou v oblasti majetku opět řízeny ZRPUR.

Podle novely ZRPUR z roku 2009 hospodaří příspěvková organizace se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou. Dále novela tohoto zákona uvádí, že příspěvková organizace nabyvá majetek pro svého zřizovatele, nestanoví-li zákon jinak. Zřizovatel může stanovit, ve kterých případech je k nabytí takového majetku třeba jeho předchozí písemný souhlas. Do svého vlastnictví může příspěvková organizace nabyt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to:²⁰

- a) bezúplatným převodem od svého zřizovatele,

¹⁹ STUHLÍKOVÁ, H. *Zdaňování neziskových organizací*, str. 75.

²⁰ § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

- b) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
- c) děděním; bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, nebo
- d) jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

Příspěvková organizace může nabýt do svého vlastnictví především majetek od svého zřizovatele. Rozhodnutí, zda bude příspěvková organizace hospodařit pouze s majetkem zřizovatele (se svěřeným majetkem) záleží na zřizovateli. Ten bude moci určitý majetek převést bezúplatně příspěvkové organizaci do vlastnictví, bude-li to vhodné vzhledem k využití majetku a dalším okolnostem.

Příspěvková organizace bude moci nabýt majetek i darem nebo děděním, to však pouze po předchozím písemném souhlasu zřizovatele. Předchozí písemný souhlas je nezbytný z důvodu možného dopadu přijetí daru nebo dědictví na rozpočet příspěvkové organizace, ale i zřizovatele. Náklady na údržbu, opravy nebo provoz darovaného nebo děděného majetku by mohly ohrozit rozpočet příspěvkové organizace, a ta by mohla chybějící finanční prostředky požadovat od svého zřizovatele. Zřizovatel musí být o nabytí majetku darem nebo děděním informován i proto, že bude-li finanční situace příspěvkové organizace v důsledku přijetí např. peněžitého daru výrazně lepší, může jí být snížen příspěvek na provoz poskytovaný z rozpočtu zřizovatele.

Zřizovatel bude moci rozhodnout o tom, jakým jiným způsobem může příspěvková organizace majetek nabýt do svého vlastnictví, např. na základě kupní smlouvy. Záleží pouze na zřizovateli, zda bude o tomto nabytí rozhodovat v jednotlivých případech, nebo zda příspěvkové organizaci stanoví způsob možného nabytí majetku do jejího vlastnictví ve zřizovací listině.

Pokud se stane majetek, který příspěvková organizace nabyla do svého vlastnictví pro ni trvale nepotřebný, nabídne ho přednostně bezúplatně zřizovateli. Neprijme-li zřizovatel písemnou nabídku, může příspěvková organizace po jeho předchozím písemném souhlasu majetek převést do vlastnictví jiné osoby za podmínek stanovených zřizovatelem.

Ke vzniku, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, jímž též určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové anebo přejímající organizace. Rozhodne-li zřizovatel o zrušení organizace, přechází uplynutím dne uvedeného v jeho rozhodnutí o zrušení její majetek, práva a závazky na zřizovatele. Ke sloučení nebo splynutí příspěvkové organizace může dojít pouze u příspěvkových organizací téhož zřizovatele.²¹

2.2.7 Financování příspěvkové organizace

Jednou ze základních podmínek úspěšného fungování neziskové organizace je zajištění jejího financování. Znamená to zajistit pro organizaci více zdrojů, ze kterých bude financována, aby nedošlo k tomu, že bude závislá pouze na jednom z nich nebo dokonce nebude finančně zabezpečena vůbec.

Fundraising

I přesto, že prioritní je pro neziskovou organizaci naplňování jejího poslání a dosažení cílů s tímto posláním spojených, nesmí zapomínat na zajišťování zdrojů potřebných pro činnosti vedoucí k cílům a poslání.

Slovo fundraising v doslovném překladu znamená jakési navyšování fondů či zdrojů.

Fundraising je tedy možné definovat jako:²²

- ✖ získávání prostředků, resp. hledání zdrojů, které má pomoci především neziskovým organizacím zbavit se nedostatku prostředků, dosáhnout stanovených cílů a naplnit poslání organizace.

²¹ *Informace Ministerstva financí.* Ministerstvo financí ČR. 2009. Změny v rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (od 1. dubna 2009) ze dne 19. března 2009. Zpracovala Mgr. Peterová

²² REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*, str. 93.

Fundraising se netýká pouze peněz, ale také získávání podpory formou darování služeb nebo výrobků, případně získáváním dalších příznivců a dobrovolníků. Fundraising je proces tvořený provázanými aktivitami, které musí organizace v běžném provozu provést tak, aby si zajistila dostatečné zdroje, což jsou peníze, ale také zázemí a hlavně lidé.

Důležitou součástí fundraisingu je umění jednat s lidmi a schopnost dokázat někoho přesvědčit. Nejlépe se přesvědčují lidé o tom, o čem si jste skutečně jisti a sami tomu věříte a jste o tom přesvědčeni. Takový člověk, který toto ovládá, je pak pro danou organizaci nepostradatelným bohatstvím.

Zdrojů financování neziskových organizací je celá řada, ale získat je, není často tak jednoduché, jak by se mohlo zdát. Tyto zdroje můžeme rozdělit dle řady kritérií. Podle charakteru je můžeme rozdělit na **finanční prostředky** a **nefinanční prostředky**, což jsou většinou věci, různé přijaté dary, ale také informace, know-how apod.

Dalším dělením může být například dělení dle původu daných prostředků. Konkrétně se jedná o **interní** a **externí zdroje**. Interní zdroje jsou zdroje vytvořené vlastní činností dané organizace. Naproti tomu externí zdroje jsou zdroje, které organizace získala od jiných externích subjektů. Těmito subjekty mohou být různé právnické osoby - podnikatelé, živnostníci, veřejná správa, různé fondy, ale také jednotliví občané.

Veřejné zdroje

Neziskové organizace získávají ve většině případů část finančních prostředků z veřejných zdrojů, konkrétně z různých rozpočtů kapitol státního rozpočtu, z rozpočtů krajů, obcí a státních fondů. Právě z kapitol státního rozpočtu směřuje značná podpora neziskovým organizacím na jejich činnost a provoz. Další možností a zdrojem pro neziskové organizace jsou dotace z fondů Evropské unie.

Možnou formou přímého financování z veřejných rozpočtů se zdají být i různé veřejné zakázky, jimiž jsou zajišťovány a poskytovány veřejné služby.

Jistou podporou neziskového sektoru, i když nepřímou, mohou být různé daňové úlevy, kterých je celá řada a do značné míry odlehčují těmto organizacím z daňových povinností.

Podniky a podnikatelé

Jestliže chce nezisková organizace požádat o finanční podporu, musí v řadě případů napsat písemnou žádost s popisem projektu, rozpočtem a informacemi o poslání a cílech organizace. Tyto žádosti poté posuzuje většinou skupina lidí složená ze zástupců firmy. Dobrou vyjednávací pozici mívají takové neziskové organizace, které mohou nabídnout podnikům určitou, pro ně výhodnou protihodnotu. Často je také vhodnější, zejména u menších firem, nežádat pouze o peníze. Pro tyto menší subjekty je jednodušší poskytnout zdarma své služby či své výrobky.²³

Individuální dárci

Do tohoto okruhu dárců spadají například členové organizace, dobrovolníci či lidé podobných zájmů. V tomto případě se nemusí jednat pouze o zdroj peněz, právě tito dárci mohou být zdrojem informací, know-how, vyprodukované práce či jiných hodnot, které budou dané organizaci užitečné a přinesou jí úspěchy. Některé neziskové organizace, které fungují na principu členství (např. různá sdružení či politické strany), mají zajištěn pravidelný zdroj ve formě členských příspěvků.

Vlastní činnost

Do této oblasti můžeme zařadit prodej vlastních výrobků či služeb, který je základním posláním organizace nebo doprovodné služby s tímto posláním související.

Způsoby fundraisingu

Mezi hlavní způsoby fundraisingu patří:

- ✘ hromadný (formální) adresný nebo neadresný dopis,

²³ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*, str. 97.

- ✗ vyhlášení veřejné sbírky - specifickou formu veřejné sbírky je DMS, neboli možnost získat příspěvky prostřednictvím SMS zpráv,
- ✗ benefiční akce,
- ✗ osobní dopis nebo telefonický rozhovor,
- ✗ písemná žádost,
- ✗ fundraising „od dveří ke dveřím“,
- ✗ pouliční fundraisig,
- ✗ osobní návštěva,
- ✗ online fundraising,
- ✗ testament-fundraising (odkaz majetku - získání příslibu odkazu majetku).

Všechny tyto způsoby vyžadují schopného a zkušeného člověka (fundraisera), který jednotlivé akce zorganizuje a uskuteční, pakliže ho společnost má, je na dobré cestě k získání potřebných zdrojů pro svoji činnost.

2.2.8 Zdaňování příspěvkové organizace

Zdalo by se, že zdaňování příspěvkových organizací nebude odlišné od ostatních subjektů. Je pravdou, že stejně jako všechny podnikatelské subjekty, tak i neziskové organizace (příspěvkové organizace nevyjímaje) mohou být plátcí a poplatníky všech daní. Oproti jiným právnickým osobám je zde však většinou uplatňován omezený daňový režim.²⁴

Daň z příjmů právnických osob

Zákon o daních z příjmů uvádí skupinu právnických osob - poplatníků, které považuje za daňové neziskové osoby. Jedná se o poplatníky, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání.²⁵ Toto vymezení zahrnuje obecně ty organizace, jejichž

²⁴ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*, str. 158.

²⁵ § 18 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

primárním cílem není zisk. Ve výčtu daných poplatníků se objevují také příspěvkové organizace společně s ostatními neziskovými organizacemi, a proto má zdaňování příjmů těchto právnických osob svá specifika.

„Obecně jsou předmětem daně z příjmů právnických osob příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. U neziskových subjektů je předmět daně vymezen úžeji, dani podléhají v zásadě pouze příjmy z činností, ze kterých dosahují zisku.“²⁶

Předmětem daně z příjmů jsou veškeré příjmy, které poplatník dosahuje ze svých aktivit, činností nebo z nakládání se svým majetkem. Avšak na druhé straně jsou vymezeny určité příjmy, které se nezdaňují daní z příjmů, a to proto, že nejsou předmětem daně z příjmů nebo jsou od zdanění osvobozeny.

Zákon dělí příjmy, které poplatníkovi vzniknou na:²⁷

A. Příjmy, které nejsou předmětem daně

1. příjmy, které obecně nejsou předmětem daně z příjmů (např. příjmy získané nabytím akcií, zděděním, darováním),
2. speciální příjmy, které jsou výhradně u neziskových subjektů mimo předmět daně,
 - příjmy z činností vyplývajících z jejich poslání - příjem není předmětem daně pouze za podmínky, že náklady (výdaje) vynaložené podle zákona v souvislosti s prováděním těchto činností jsou vyšší.

B. Příjmy, které jsou předmětem daně

1. příjmy od daně osvobozené (např. členské příspěvky),
2. příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně,
3. příjmy zdaňované v samotném základu daně,

²⁶ HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*, str. 81.

²⁷ STUHLÍKOVÁ, H. *Zdaňování neziskových organizací*, str. 18.

4. příjmy zahrnované do základu daně z příjmů.

„Základem daně z příjmů je rozdíl, o který příjmy převyšují výdaje při respektování jejich věcné a časové souvislosti. Do příjmů vstupujících do základu daně se nezahrnují příjmy, které nejsou předmětem daně a příjmy osvobozené od daně z příjmů. Pro poplatníky - neziskové subjekty, je-li výše uvedené dodrženo, znamená to, že do základu daně z příjmů se zahrnují příjmy z doplňkové činnosti a příjmy ze ziskové hlavní činnosti.“²⁸

„Základ daně z příjmů právnických osob pro neziskové organizace je vymezen jako součet dílčích základů daně za činnosti, které jsou posláním organizace, pokud příjmy přesahují související náklady a dílčích základů daně za oblast podnikatelské činnosti.“²⁹

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je daní nepřímou, plátcem je subjekt trhu (fyzická či právnická osoba), poplatníkem je konečný spotřebitel. Daň z přidané hodnoty je upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a zdaňuje vždy pouze tu hodnotu, která byla v příslušné fázi výroby (produkce) či poskytování služeb přidána k ceně vstupů, tedy hodnotu přidanou zpracováním.

Plátcem daně z přidané hodnoty se mohou stát i neziskové organizace, tedy i příspěvková organizace. Ze zákona o DPH vyplývá, že i činnosti vykonávané neziskovými organizacemi jsou zdanitelným plněním a jsou předmětem daně.

Důležitým pojmem v oblasti DPH je osoba povinná k dani. Daň z přidané hodnoty mají obecně povinnost platit všechny organizace, jejichž obrat ze samostatné ekonomické činnosti přesáhne 1 mil. Kč/rok. Do tohoto obratu se nezapočítávají např.

²⁸ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*, str. 161.

²⁹ HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*, str. 82.

příspěvky přijaté od vlastních členů, dotace ze státního rozpočtu nebo příspěvky od územně samosprávného celku aj., které se nepovažují za úplatu za poskytovanou službu nebo dodané zboží. Jestliže obrat osoby povinné k dani přesáhne za nejvýše 12 po sobě jdoucích měsíců 1 mil. Kč, je tato osoba povinna do 15 dnů po skončení měsíce, ve kterém překročila stanovenou částku, podat přihlášku k registraci a od prvního dne třetího měsíce po měsíci, ve kterém překročila obrat, se stane plátcem DPH.³⁰

Osoba povinná k dani je ve sledovaném případě právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti. Osobou povinnou k dani je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti. To tedy znamená, že neziskové organizace jsou osobami povinnými k dani pouze tehdy, uskutečňují-li ekonomické činnosti. Ekonomickou činností se rozumí soustavná činnost výrobců, obchodníků, osob poskytujících služby, činnost vykonávaná podle zvláštních právních předpisů, a také využití hmotného a nehmotného majetku k získání příjmů.³¹

Dále také vzniká neziskové organizaci povinnost přiznat a zaplatit daň z přidané hodnoty jako osobě identifikované k dani. Touto osobou se stane nezisková organizace neuskutečňující ekonomické činnosti, pokud pořídí zboží z jiného členského státu v hodnotě přesahující 326 000 Kč v kalendářním roce, nebo je jí zasíláno zboží, které je předmětem spotřební daně.

Nárok na odpočet daně

V souvislosti s ekonomickou činností, kterou příspěvková organizace uskutečňuje a uplatněním nároku na odpočet u zdanitelného plnění, nám vzniká situace, která není pro příspěvkovou organizaci příznivá. Daný problém vyvstává v případě,

³⁰ PELC, V. *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*, str. 38 - 39.

³¹ RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*, str. 145 - 146.

kdy příspěvková organizace poskytuje služby svému zřizovateli v rámci jeho příspěvku na činnost dané organizace.

Příspěvková organizace ve vztahu ke svému zřizovateli může poskytovat své služby za úplatu, tedy komerční služby, nebo v rámci příspěvku od zřizovatele. To znamená, že zřizovatel poskytne organizaci určitou finanční částku na její provoz a ta mu za tento příspěvek poskytuje služby. V tomto případě, kdy příspěvková organizace vykonává služby pro svého zřizovatele v rámci příspěvku, to není považováno za uskutečněné zdanitelné plnění. Z hlediska zákona o DPH se příspěvek poskytnutý zřizovatelem nepovažuje za úhradu za uskutečněnou ekonomickou činnost. A proto nejsou výnosy za tyto služby považovány za uskutečněné zdanitelné plnění, a tudíž příspěvková organizace nemá u tohoto plnění nárok na odpočet daně. Konkrétně se jedná o plnění osvobozená bez nároku na odpočet uvedená v § 61 zákona o DPH.³²

V případě, že příspěvková organizace poskytuje v průběhu zdaňovacího období jak služby městu v rámci příspěvku, u kterého se nejedná o zdanitelné plnění, tak služby za úplatu třetím osobám, tedy ostatním zákazníkům, kterým své služby normálně fakturuje, kdy se o zdanitelná plnění jedná, si organizace nemůže uplatnit plný odpočet daně na vstupu. Nárok na odpočet má příspěvková organizace v poměrné výši odpovídající rozsahu použití pro ekonomickou činnost.

Daň silniční

Daň silniční je daní přímou majetkovou. Je upravena zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětem daně silniční jsou silniční motorová a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v ČR. Zákonnými skutečnostmi pro zdanění silniční daní je používání takových vozidel k podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, nebo jsou používána v přímé souvislosti s podnikáním. Parametrem určujícím, že silniční

³² § 61 zákona č. 235/2004 Sb., o DPH, ve znění pozdějších předpisů.

vozidlo neziskového subjektu je předmětem daně silniční, je, že tento subjekt má příjmy, jež jsou předmětem daně z příjmů.³³

Poplatníkem daně silniční je právnická osoba, která je provozovatelem vozidla registrovaného v ČR v registru vozidel a je zapsána v technickém průkazu, nebo užívá vozidlo, v jehož technickém průkazu je zapsána jako provozovatel osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena, anebo vozidlo, jehož držitel je odhlášen z registru vozidel. Poplatníkem daně je také zaměstnavatel, jestliže vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu nebo jeho přípojného vozidla, pokud daňová povinnost nevznikla již provozovateli vozidla.

Základem daně je:

- ✘ u osobních automobilů (kromě elektromobilů) zdvihový objem motoru v cm³,
- ✘ u návěsů součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav,
- ✘ u ostatních vozidel největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav.

Motorová vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v ČR jsou vždy předmětem silniční daně bez ohledu na to, zda jsou používána k podnikání či nikoli. Pro neziskové organizace tu však opět existuje jisté zvýhodnění, a to v podobě snížené sazby daně.³⁴

Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí je přímá majetková daň, u níž se daňová povinnost váže k vlastnictví nemovitého majetku. Tvoří ji daň z pozemků a daň ze staveb. Daň z nemovitostí upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

³³ PELC, V. *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*, str. 57.

³⁴ § 6 odst. 6 a 9 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.

Daň z pozemků

Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky vedené v katastru nemovitostí podle katastrálního zákona. Poplatníkem daně z pozemků je především vlastník pozemku. Poplatníkem je také právnická osoba s právem trvalého užívání pozemku, popřípadě právnická osoba, u které se právo trvalého užívání změnilo na výpůjčku podle zákona o majetku České republiky. Poplatníkem daně z pozemků může být i nájemce.

Vyjmutí z předmětu daně z pozemků se neziskových subjektů týká pouze v případech, kdy jsou z předmětu daně vyjmuty pozemky zastavěné stavbami, a to v rozsahu půdorysu stavby.³⁵

Daň ze staveb

Předmětem daně ze staveb jsou na území České republiky:³⁶

- ✘ stavby, pro které byl vydán kolaudační souhlas nebo stavby užívané před vydáním kolaudačního souhlasu,
- ✘ stavby způsobilé k užívání na základě oznámení stavebnímu úřadu nebo stavby podléhající oznámení stavebnímu úřadu a užívané,
- ✘ stavby, pro které bylo vydáno kolaudační rozhodnutí nebo kolaudační rozhodnutí podléhající a užívané anebo podle dříve vydaných právních předpisů dokončené,
- ✘ byty a samostatné nebytové prostory včetně podílu na společných částech stavby, které jsou evidovány v katastru nemovitostí.

Podobně, jako v případě daně z pozemků, je také u daně ze staveb poplatníkem především vlastník stavby, bytu či samotného nebytového prostoru. V některých případech může být poplatníkem daně taktéž nájemce. Stejně tak podmínky pro osvobození jsou u obou daní podobné. Není-li nemovitost využívána k podnikání

³⁵ § 2 odst. 2 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ § 7 odst. 1 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

nebo není pronajímána, je od daně osvobozena. V případě, že osvobození podléhá pouze část stavby, pak se nárok na osvobození uplatňuje jen v poměrné výši. Tento nárok se zjistí z poměru podlahové plochy nadzemní části stavby podléhající osvobození k celkové ploše nadzemních částí stavby.

Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Daně dědická, darovací a z převodu nemovitostí jsou přímé majetkové daně a jsou upraveny v rámci zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.³⁷

Neziskové organizace se stávají poplatníky, jestliže nabývají majetek dědictvím nebo darováním, nebo prodávají-li nemovitosti. V praxi se však toto zdanění příliš nevyskytuje, protože zákon umožňuje různá osvobození od těchto daní.

Od daně dědické a darovací jsou osvobozena bezúplatná nabytí majetku obecně u všech typů neziskových subjektů v případech, kdy se jedná o přijatý majetek z dědictví a veškeré přijaté dary a příspěvky za předpokladu použití těchto darů či majetku na financování své činnosti v rámci poslání, nikoliv však jiných oborů či svého podnikání.

Od daně z převodu z nemovitostí je osvobozen přechod nebo převod vlastnictví k nemovitostem z vlastnictví ČR, pokud s majetkem státu hospodaří organizační složky státu, ústřední orgány, státní fondy, státní příspěvkové organizace nebo Česká konsolidační agentura.³⁸

³⁷ Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*, str. 170.

2.2.9 Účetnictví příspěvkové organizace

Podobně jako je tomu u podnikatelských subjektů, tak i účetnictví příspěvkových organizací musí poskytovat údaje, které věrně zachycují ekonomické jevy v organizaci a podávají tak včasné, věrohodné a správné informace o hospodaření této organizace.

Neziskové organizace, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy, organizačními složkami státu a účetními jednotkami, kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, vedou a zpracovávají účetnictví podle následujících předpisů:

- ✦ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- ✦ Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů,
- ✦ České účetní standardy pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu č. 701 - 707,
- ✦ Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá platná ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- ✦ České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.³⁹

„Příspěvková organizace musí dbát o precizní analytickou evidenci. Složitost této problematiky vyplývá zejména ze způsobu financování organizace, dále z vlastnických vztahů k majetku organizace a z provádění doplňkové činnosti. Tyto okruhy jsou upraveny nejen zákonem o účetnictví, vyhláškou a českými účetními

³⁹ POLÍNKOVÁ, M. *Analýza účetnictví neziskových organizací jako základ pro ocenění hospodářských činností*, str. 18.

standards, ale především zákonem o dani z příjmů a zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Nadměrná administrativní náročnost v příspěvkových organizacích v oblasti účetnictví je spojena s nutností odlišit operace týkající se doplňkové činnosti. Zatímco výnosy jsou jasně dány doklady, náklady na doplňkovou činnost je často velmi těžké vymezit, zvláště v případě, kdy jsou tyto náklady společné jak hlavní, tak doplňkové činnosti.⁴⁰

Příspěvkové organizace mají možnost provozovat doplňkovou činnost, která nesmí souviset s hlavní činností příspěvkové organizace a nesmí být financována z prostředků zřizovatele. Další podmínkou je, že zisky z doplňkové činnosti financují hlavní činnost organizace a vedení účetnictví doplňkové činnosti příspěvkové organizace je konáno odděleně. Způsob účtování příspěvkové organizace u doplňkové činnosti je shodný s účtováním v hlavní činnosti. Tyto organizace vedou podvojně účetnictví založené na systémovém a podrobně členěném sledování nákladů a výnosů.⁴¹

Příspěvkové organizace mohou hospodařit s majetkem svěřeným od svého zřizovatele a také s majetkem vlastním, jak je uvedeno výše. Tato skutečnost může vést k řadě složitých operací. Proto je nutné sledovat majetek odděleně podle vlastnictví a poté při pořízení majetku rozlišit, z jakých zdrojů byl pořízen. Tyto podmínky není jednoduché dodržet, např. v případech, kdy je majetek pořízován z více zdrojů.⁴²

⁴⁰ Tamtéž, str. 47.

⁴¹ MF SERVIS [online]. 2009 [cit. 2011-01-03]. Účetnictví příspěvkových organizací. Dostupné z WWW: <<http://www.mf-servis.eu/vedeni-ucetnictvi/ucetnictvi-prispev-organizaci/>>.

⁴² POLÍNKOVÁ, M. *Analýza účetnictví neziskových organizací jako základ pro ocenění hospodářských činností*, str. 47.

3 Analýza problému a současné situace

3.1 Základní údaje o subjektu

Příspěvková organizace ZIKOS, se sídlem Komenského sady 1642, Moravské Budějovice, je zřízena Městem Moravské Budějovice. Tato příspěvková organizace spravuje významná sportovní zázemí ve městě, zimní stadion a koupaliště. Do srpna roku 2008 byla součástí tohoto komplexu také sauna, v srpnu tohoto roku však došlo k prodeji budovy, ve které se sauna nacházela a také k ukončení provozu sauny. Hlavním účelem a předmětem činnosti organizace je tedy provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a zařízení sloužících regeneraci a rekondici spolu s poskytováním služeb v této oblasti.

Koupaliště společně se saunou bylo v provozu od roku 1988. Organizace byla také do června roku 2005 provozovatelem restaurace, která se nacházela ve stejném objektu jako sauna. V roce 2004 byl položen základní kámen zimního stadionu. Otevření zimního stadionu proběhlo v prosinci roku 2005, a tím bylo vytvořeno společně s koupalištěm a saunou zimní i letní sportovní zázemí ve městě. V roce 2006 byla Zastupitelstvem města Moravské Budějovice přejmenována příspěvková organizace Koupaliště, sauna a restaurace na ZIKOS, příspěvková organizace.

Letní koupaliště

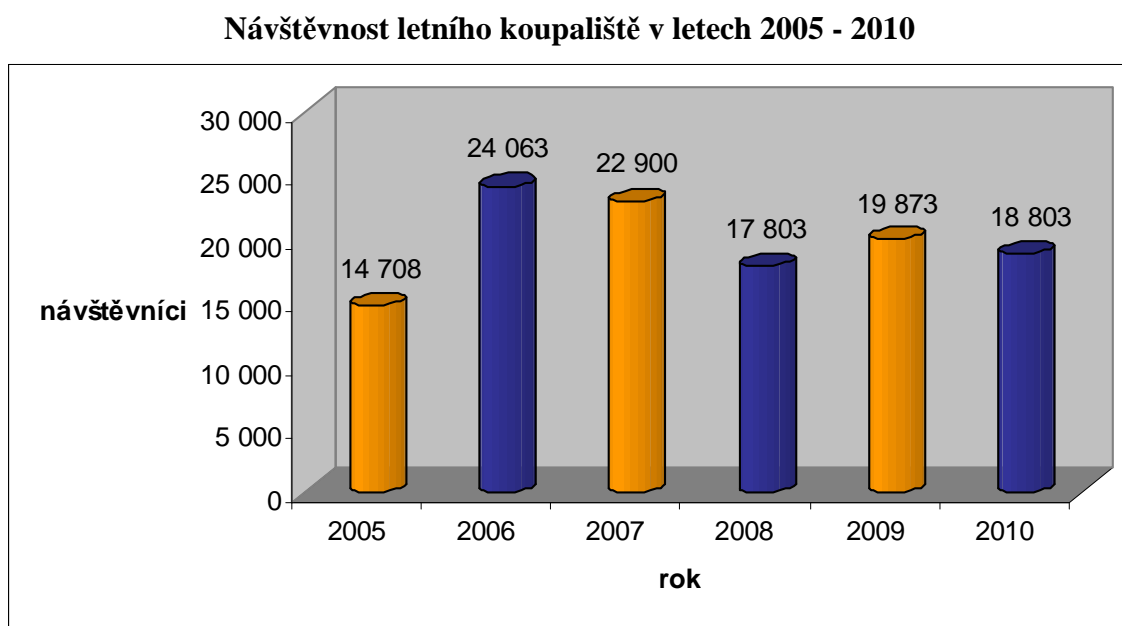
Koupaliště se nachází v klidné okrajové části Moravských Budějovic ve směru na Jemnici. Má kapacitu 2 500 návštěvníků a rozkládá se na ploše 2,5 ha, z toho 1,5 ha tvoří zatravněné plochy se zelení. V areálu koupaliště se nachází plavecký bazén, bazén s tobogánem, brouzdaliště, tři hřiště na plážový volejbal, hřiště s umělým povrchem na tenis (nohejbal), kuželky a stolní tenis. Od sezóny 2009 je v provozu aquazorbing. Pro nejmenší je v provozu dětská autodráha, houpačky a dětský koutek se skluzavkou. Návštěvníci si mohou v půjčovně sportovních potřeb zapůjčit slunečník, opalovací lehátko, míče, tenisové rakety, soft tenis, kuželky, páčky na stolní tenis. Občerstvení v areálu koupaliště je zajištěno bufetem a stánkem s venkovním posezením

za tobogánem. V okolí koupaliště jsou návštěvníkům k dispozici rozsáhlá bezplatná parkoviště.

Tabulka 1. Návštěvnost koupaliště v letech 2005 - 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Návštěvnost	14 708	24 063	22 900	17 803	19 873	18 803

Pramen: Statistiky příspěvkové organizace ZIKOS

Graf 1. Návštěvnost koupaliště v letech 2005 - 2010

Pramen: Statistiky příspěvkové organizace ZIKOS

Od roku 2008 jsou v celkové návštěvnosti letního koupaliště zahrnuté prodané permanentky. To znamená, že do celkové návštěvnosti je zahrnutý celkový počet vstupů, který je možno díky permanentce využít (10, 20 nebo 30 vstupů), i v případě že daná permanentka nebyla plně vyčerpána. Permanentky jsou platné v sezóně, v níž byly zakoupeny a v sezóně následující. Návštěvnost a zároveň délka sezóny letního koupaliště se odvíjí od přízně či naopak nepřízně počasí v letním období.

Obrázek 2. Letní koupaliště

Pramen: *Koupaliště-sauna-restaurace-Moravské Budějovice* [online]. 2011 [cit. 2011-04-11]. Koupaliště M. Budějovice. Dostupné z WWW: <<http://www.kouपालistemb.cz/index.php?nid=2958&lid=CZ&oid=329964>>

Zimní stadion

Zimní stadion byl vybudován v těsné blízkosti koupaliště. Oficiálně byl otevřen v prosinci roku 2005, v průběhu dalších let však docházelo ještě k dodatečným stavebním úpravám a na rok 2011 je naplánována dostavba druhé části šaten. Zimní stadion částečně využívá místní hokejový klub HC Moravské Budějovice, který je účastníkem Krajské ligy mužů Jižní Moravy a Zlína. Dále je zimní stadion k dispozici veřejnosti formou veřejného bruslení, které probíhá pravidelně každý týden během sezóny v předem určených dnech a hodinách. Je zde také možnost zamluvení ledu pro skupiny nebo různé hokejové týmy. Mimo jiné došlo také k vytvoření amatérské hokejové ligy, která využívá značnou část časové kapacity ledu. Na zimním stadionu je vybudován bufet a několik šaten, které slouží jak hokejovým mužstvům, tak veřejnosti. Sezóna zimního stadionu se většinou zahajuje v září a končí v dubnu příštího roku. Od otevření stadionu v roce 2005 dochází každý rok k nárůstu prodaných hodin ledu a tím pádem k vyčíženosti stadionu. Po skončení sezóny a rozpuštění ledu slouží stadion k různým kulturním akcím, jako jsou koncerty a jiná veřejná vystoupení.

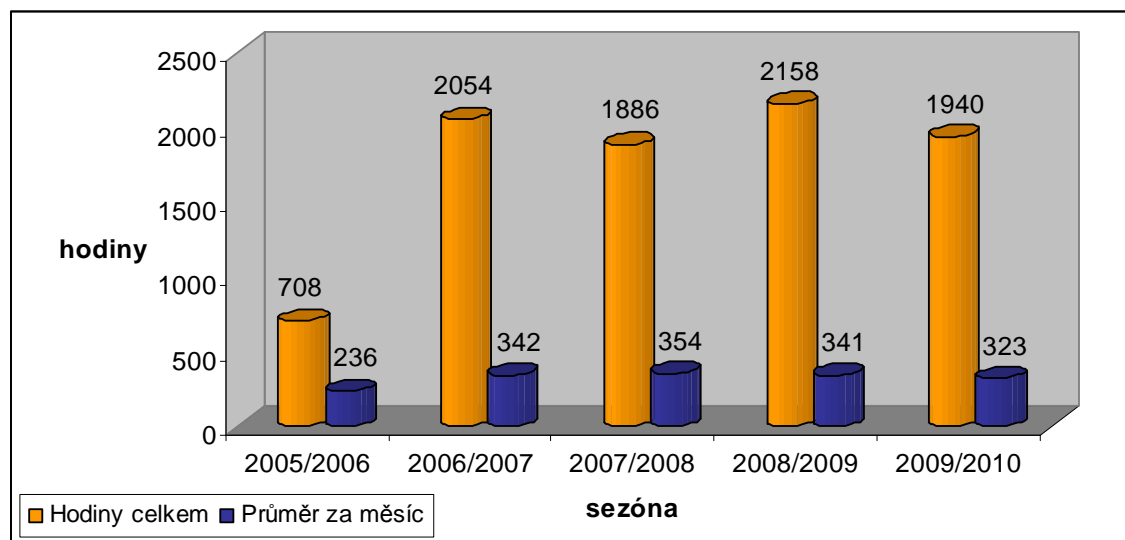
Tabulka 2. Prodané hodiny ledu v sezónách¹ 2005/2006 - 2009/2010

Sezóna	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10
Prodané hodiny celkem	708	2054	1886	2158	1940
Prodané hodiny - měsíc průměr	236	342	354	341	323

¹ sezóna = září až duben následujícího roku

Pramen: Statistiky příspěvkové organizace ZIKOS

Prodané hodiny ledu v sezónách 2005/2006 - 2009/2010

Graf 2. Prodané hodiny ledu v sezónách 2005/2006 - 2009/2010

Pramen: Statistiky příspěvkové organizace ZIKOS

Počet prodaných hodin se odvíjí od délky sezóny. Jak je uvedeno výše, sezóna zimního stadionu se většinou zahajuje v září a končí v dubnu následujícího roku. Pro zhodnocení obsazenosti ledu má větší váhu měsíční průměr než celkové množství hodin za sezónu. Od otevření zimního stadionu v roce 2005 se měsíční průměr prodaných hodin pohybuje na podobných číslech. Nejvíce vytížený, dle ukazatele měsíčního průměru, byl zimní stadion v sezóně 2007/2008.

O chod příspěvkové organizace ZIKOS se stará přibližně 9 zaměstnanců, kteří zde pracují v letní i zimní sezóně. Jsou jimi ředitel organizace, účetní, uklízečky, strojníci a ledaři v jedné osobě. V letních měsících vypomáhá na koupališti řada brigádníků, jedná se o plavčíky a pomocný personál zajišťující různé atrakce a služby pro návštěvníky.

Obrázek 3. Zimní stadion

Pramen: Vlastní fotografie

Příspěvková organizace vykonává mimo hlavní taktéž doplňkovou činnost, kterou je hostinská činnost (provozování občerstvení v areálu koupaliště), dále pak zprostředkování obchodu a služeb, velkoobchod a maloobchod, pronájem a půjčování movitých věcí, provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav a obdobných akcí, reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení a opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků a jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel.

3.2 Zdroje financování

Prostředky na financování příspěvkové organizace mohou mít několik možných zdrojů. Mezi dva hlavní zdroje financování patří finanční prostředky získané vlastní činností a zdroje, které poskytuje zřizovatel, v tomto případě Město Moravské Budějovice, na provoz dané příspěvkové organizace.

Příspěvková organizace ZIKOS hospodaří s následujícími finančními prostředky:

- × příspěvek na provoz z rozpočtu provozovatele, Města Moravské Budějovice,

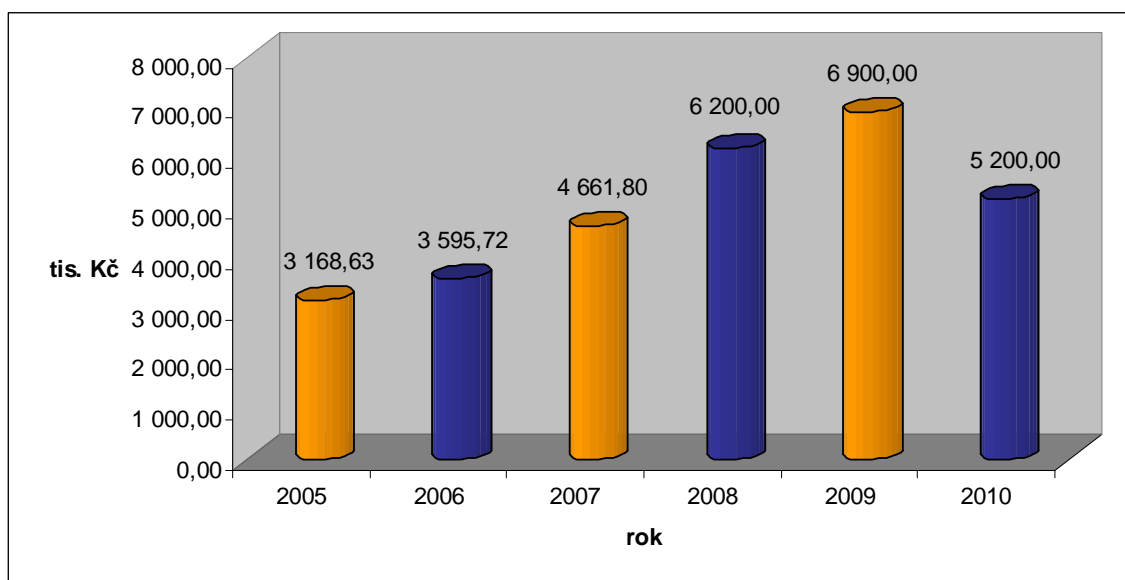
- ✗ výnosy z hlavní činnosti příspěvkové organizace,
- ✗ výnosy z doplňkové činnosti příspěvkové organizace,
- ✗ ostatní příjmy (např. dary).

Tabulka 3. Příspěvky a dotace na provoz (v tis. Kč)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Příspěvek	3 168,63	3 595,72	4 661,80	6 200,00	6 900,00	5 200,00

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Poskytnuté příspěvky a dotace na provoz v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Graf 3. Poskytnuté příspěvky a dotace na provoz v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Jak je patrné z grafu 3., od roku 2005 došlo k nárůstu poskytnutého příspěvku na provoz organizace. Je to v důsledku otevření a uvedení do provozu zimního stadionu v prosinci 2005. S otevřením stadionu došlo také k navýšení nákladů na provoz organizace a tím pádem k navýšení poskytnutých příspěvků od Města Moravské Budějovice. Ředitel organizace předkládá každoročně Zastupitelstvu města Moravské Budějovice předběžně sestavený rozpočet pro příspěvkovou organizaci na následující rok a zároveň požadavek na vyšší příspěvku. Ve většině případů se požadavek shoduje s vyšší poskytnutého příspěvku. Pouze v letech 2005 - 2007 byly poskytnuté příspěvky

na provoz v průběhu roku navýšeny přibližně o 100 000 Kč oproti původnímu požadavku.

3.3 Analýza nákladů a výnosů

Jak již bylo uvedeno výše, příspěvková organizace ZIKOS vykonává mimo své hlavní činnosti, pro kterou byla zřízena, taktéž doplňkovou činnost. Je tedy povinna rozlišovat jednotlivé náklady a výnosy dle toho, zda jsou vázány na hlavní či na doplňkovou činnost. Tato část práce je věnována právě nákladům a výnosům z hlavní a doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010.

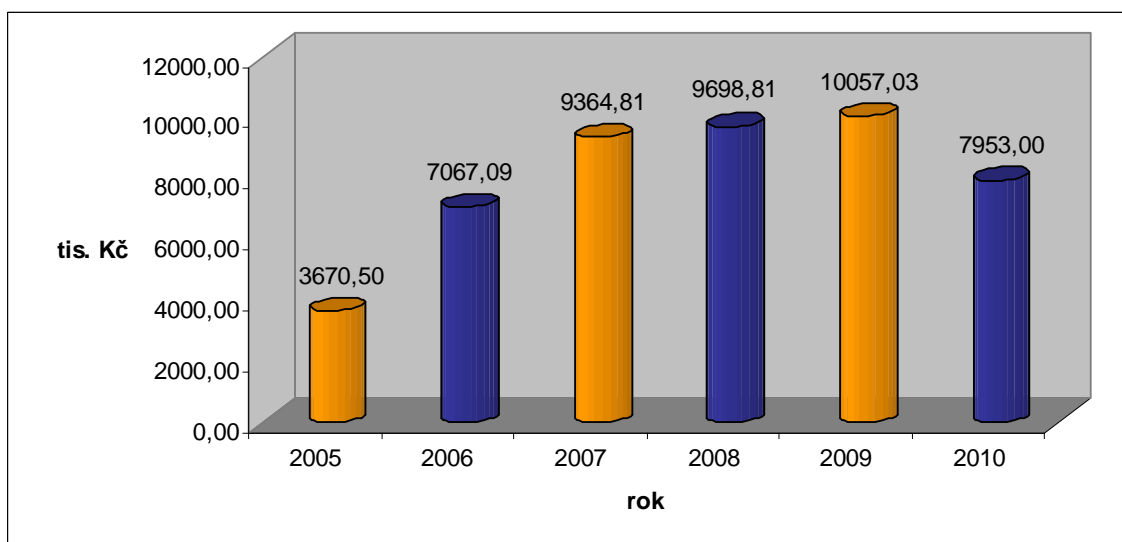
Tabulka 4. Náklady na hlavní činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Náklady na hlavní činnost v tis. Kč	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Spotřeba materiálu	325,22	659,88	2 024,77	778,76	1 046,60	768,00
Spotřeba energie	868,86	1 850,47	2 178,17	2 998,17	2 616,36	2 041,00
Spotřeba ostatních Nesklad. dodávek	29,26	78,56	50,46	51,72	43,07	53,00
Opravy a udržování	22,46	127,31	83,36	760,00	820,08	33,00
Cestovné	-	16,15	21,74	24,48	33,06	46,00
Náklady na reprezentaci	8,98	-	-	-	1,02	4,00
Ostatní služby	305,38	1 449,58	2 459,49	2 433,50	2 436,26	2 074,00
Mzdové náklady	1 385,86	1 890,38	1 739,08	1 876,97	2 109,47	2 070,00
Zákonné sociální pojištění	478,28	651,43	606,19	644,09	652,45	655,00
Zákonné sociální náklady	21,77	41,71	92,69	90,55	104,78	100,00
Ostatní sociální náklady	30,06	39,33	-	-	-	20,00
Ostatní daně a poplatky	-	-	-	0,90	-	-
Ostatní pokuty a penále	-	-	-	-	150,88	-
Odpis pohledávky	-	-	71,71	-	-	-
Tvorba fondů	-	-	-	-	-	8,00
Odpisy dlouhodobého majetku	174,04	179,55	22,78	10,29	32,28	70,00
Ostatní náklady z činnosti	20,33	82,74	14,37	29,38	10,72	2,00
Ostatní finanční náklady	-	-	-	-	-	9,00
Náklady celkem	3 670,50	7 067,09	9 364,81	9 698,81	10 057,00	7 953,00

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Největší část nákladů na hlavní činnost připadá ve všech sledovaných letech na spotřebu energie. V roce 2006 je patrný rapidní nárůst nákladů na energii, což bylo způsobeno otevřením a uvedením do provozu zimního stadionu. Ve snaze snížit tyto náklady byla v průběhu roku 2010 vybudována vlastní trafostanice sportovního areálu ZIKOS, čímž by mělo dojít ke snížení nákladů na spotřebu elektrické energie. Pokles těchto nákladů je patrný již v roce 2010. Jednou z dalších významných položek nákladů na hlavní činnost jsou mzdové náklady, které zahrnují hrubé mzdy zaměstnanců a brigádníků, a dále ostatní služby, kam patří poštovní služby, telekomunikační služby, drobný nehmotný majetek a také například podíl nájemného u leasingových splátek za příslušné účetní období.

Celkové náklady na hlavní činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Graf 4. Celkové náklady na hlavní činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Graf 4. ukazuje vývoj celkových nákladů na hlavní činnost příspěvkové organizace ZIKOS v letech 2005 - 2010. V roce 2006 došlo téměř k dvojnásobnému nárůstu nákladů oproti předchozímu roku. Tento nárůst byl způsoben otevřením zimního stadionu a jeho uvedením do provozu v prosinci 2005. V dalších letech celkové náklady na hlavní činnost narůstaly společně s nárůstem prodaných hodin ledu na zimním stadionu. V roce 2010 je vidět mírný pokles celkových nákladů, a to zejména v důsledku poklesu nákladů na energie díky vybudování výše zmíněné trafostanice.

Vedle poklesu těchto nákladů je také v roce 2010 patrné snížení nákladů na spotřebu materiálu a snížení nákladů na opravy, což se promítlo v celkových nákladech na hlavní činnost.

Příspěvková organizace ZIKOS vykonává taktéž doplňkovou činnost, do níž spadá zejména provozování občerstvení v areálu koupaliště od roku 2007, dále pak reklama a poskytnutí práva užívání. Náklady na doplňkovou činnost jsou tedy z velké části závislé na návštěvnosti letního koupaliště, protože právě provozování občerstvení na koupališti je hlavní doplňkovou činností.

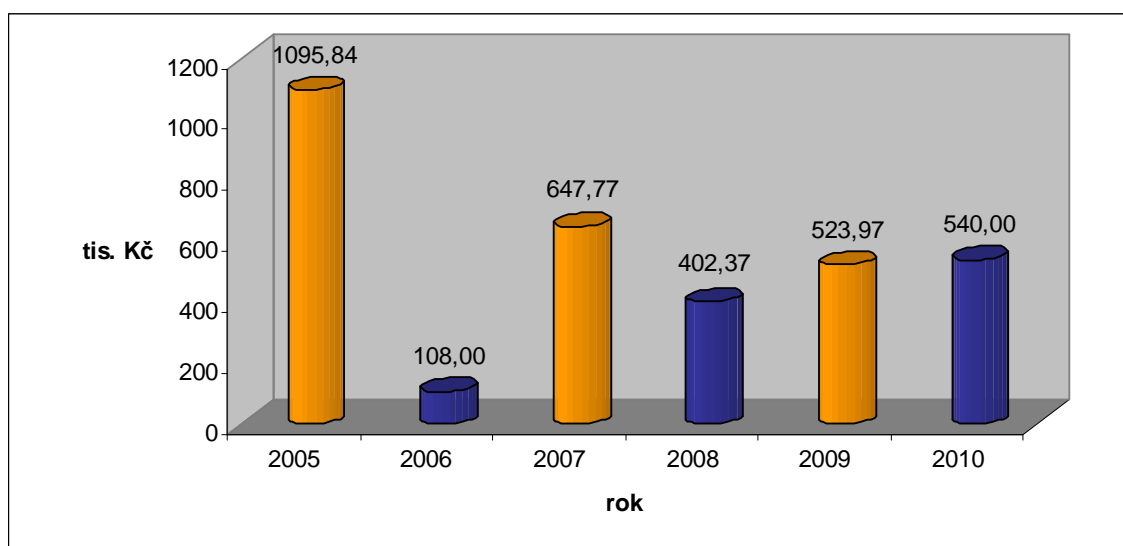
Tabulka 5. Náklady na doplňkovou činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Náklady na doplňkovou činnost v tis. Kč	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Spotřeba materiálu	7,33	-	45,27	36,82	48,35	37,00
Spotřeba energie	54,84	86,03	-	-	-	-
Spotřeba ostatních neskklad. dodávek	-	-	2,03	1,12	2,22	3,00
Prodané zboží	408,82	-	403,88	262,02	329,87	358,00
Opravy a udržování	2,00	-	-	-	-	-
Ostatní služby	26,81	-	2,96	1,39	3,11	2,00
Mzdové náklady	429,46	-	138,03	89,59	108,49	113,00
Zákonné sociální pojištění	117,56	-	48,32	10,38	28,78	22,00
Zákonné sociální náklady	7,59	-	7,28	-	3,15	4,00
Ostatní sociální náklady	7,99	-	-	-	-	-
Manka a škody	1,80	-	-	-	-	-
Odpisy dlouhodobého majetku	21,97	21,97	-	-	-	1,00
Ostatní náklady z činnosti	9,67	-	-	1,05	-	-
Náklady celkem	1 095,84	108,00	647,77	402,37	523,97	540,00

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Největší položku v nákladech na doplňkovou činnost tvoří náklady na prodané zboží, a podobně jako je tomu u hlavní činnosti, také mzdové náklady.

Celkové náklady na doplňkovou činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Graf 5. Celkové náklady na doplňkovou činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Extrémní jsou z pohledu celkových nákladů na doplňkovou činnost roky 2005 a 2006. V roce 2005 jsou patrné vysoké náklady na doplňkovou činnost, a to z následujícího důvodu. Do 30. června 2005 byl ZIKOS, tehdy ještě pod starým názvem Koupaliště, sauna a restaurace, provozovatelem restaurace. Po tomto datu začalo Město Moravské Budějovice pronajímat restauraci jinému subjektu. Proto došlo k rapidnímu poklesu celkových nákladů na doplňkovou činnost v roce 2006. Od roku 2007 začala organizace provozovat občerstvení na letním koupališti samostatně. Do tohoto roku byly prostory bufetu pronajímány ostatním subjektům a nájem inkasovalo Město Moravské Budějovice. Právě náklady na provoz tohoto občerstvení vedly v roce 2007 a následujících letech k navýšení celkových nákladů na doplňkovou činnost. Rok 2007 byl také ovlivněn jednou z největších návštěv letního koupaliště. Rok 2008 nebyl zdaleka tak úspěšný, a proto jsou náklady na doplňkovou činnost nižší, v následujících letech se náklady na doplňkovou činnost vyvíjely velmi podobně společně s návštěvností letního koupaliště.

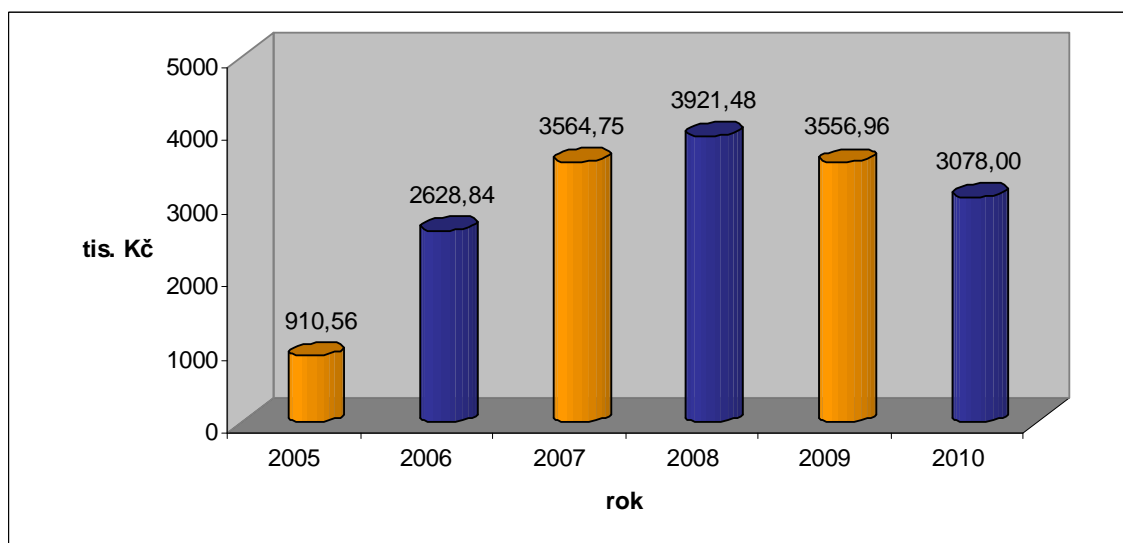
Tabulka 6. Výnosy z hlavní činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Výnosy z hlavní činnosti v tis. Kč	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tržby z prodeje služeb	856,69	2 431,69	2 998,84	3 384,56	3 261,61	3 014,00
Tržby za prodané zboží	-	-	-	0,06	-	-
Tržby z prodeje materiálu	2,86	-	-	-	-	-
Výnosy z pronájmu	-	-	-	-	-	41,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	-	-	-	-	35,53	-
Platby za odepsané pohledávky	-	-	0,60	-	-	-
Úroky	0,03	0,05	0,07	0,08	0,10	-
Ostatní pokuty a penále	-	-	-	-	129,58	-
Výnosy z prodeje dl. hmotného majetku	-	-	-	-	-	8,00
Zúčtování fondů	-	-	102,99	-	-	-
Ostatní výnosy z činnosti	50,98	197,10	462,25	536,78	130,14	15,00
Výnosy celkem	910,56	2 628,84	3 564,75	3 921,48	3 556,96	3 078,00

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Výnosy z hlavní činnosti jsou prakticky pouze z prodeje služeb, které příspěvková organizace ZIKOS poskytuje v rámci své hlavní činnosti. Do roku 2009 organizace účtovala reklamy, pronájem nebytových prostor a jiné služby do výnosů z hlavní činnosti. V roce 2010 byly tyto položky účtovány již do doplňkové činnosti a tím pádem došlo v tomto roce k poklesu ostatních výnosů z činnosti.

Celkové výnosy² z hlavní činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

² celkové výnosy = nejsou zde zahrnuty příspěvky a dotace na provoz

Graf 6. Celkové výnosy z hlavní činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Celkové výnosy z hlavní činnosti se odvíjí od návštěvnosti letního koupaliště a stejně tak od prodaných hodin ledu, tedy od vytíženosti zimního stadionu. Jak můžeme vyčíst z grafu, nejnižší výnosy z hlavní činnosti měla organizace v roce 2005. Bylo to způsobeno tím, že v roce 2005 bylo v provozu pouze koupaliště a sauna a k otevření zimního stadionu došlo až v prosinci tohoto roku. Následující rok je již patrný výrazný nárůst výnosů právě díky otevření a uvedení zimního stadionu do provozu. Od roku 2006 docházelo postupně k nárůstu výnosů až do roku 2009, kdy došlo k poklesu oproti předchozímu roku přibližně o 400 000 Kč. Rok 2010 byl opět ve znamení poklesu výnosů, a to vlivem nepříliš vysoké návštěvnosti letního koupaliště.

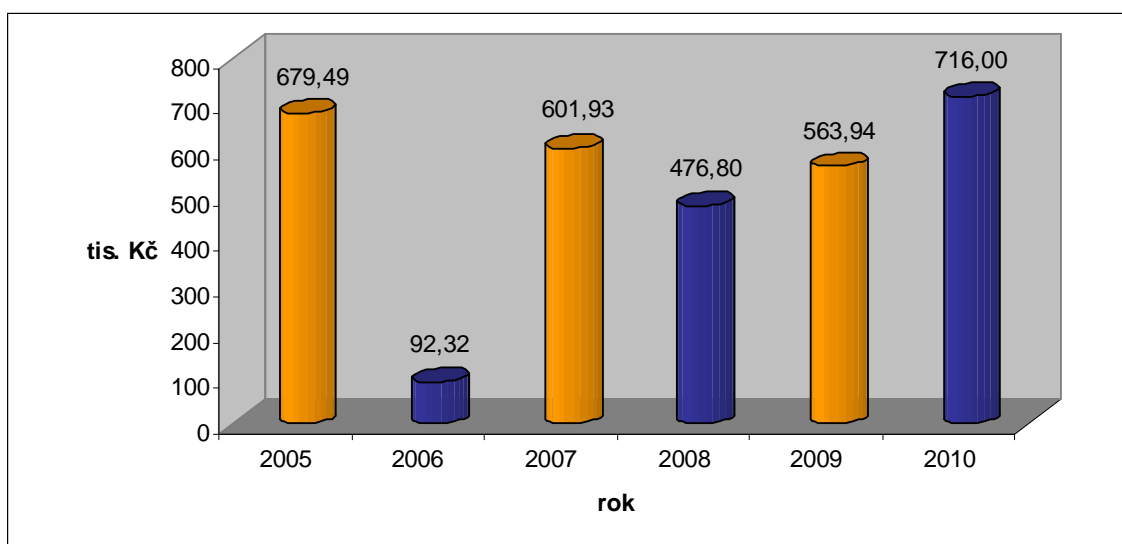
Tabulka 7. Výnosy z doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Výnosy z doplňkové činnosti v tis. Kč	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tržby z prodeje služeb	-	-	-	-	-	20,00
Tržby za prodané zboží	670,63	-	601,93	476,80	563,94	614,00
Ostatní výnosy z činnosti	8,86	92,32	-	-	-	82,00
Výnosy celkem	679,49	92,32	601,93	476,80	563,94	716,00

Pramen: Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Výnosy z doplňkové činnosti příspěvkové organizace ZIKOS jsou převážně z provozování občerstvení na letním koupališti. Do roku 2009 byly v doplňkové činnosti účtovány pouze výnosy z bufetu. Pro potřeby přiznání k dani z příjmů právnických osob se však do základu daně musely připočítat výnosy z reklamy, poskytnutí práva užívání (dle zřizovací listiny nesmí organizace svěřený majetek pronajímat). Z hlediska poskytnutí práva užívání se jedná například o umístění nápojových automatů, poskytnutí některých prostor pro masáže, skákací trampolínu a další. Od roku 2010 je v doplňkové činnosti již zahrnuto vše, co tam z pohledu účetnictví patří, tedy reklamy, poskytnutí práva užívání, broušení bruslí na zimním stadionu a samozřejmě občerstvení na letním koupališti. Proto můžeme vidět v položce ostatní výnosy z činnosti za rok 2010 nárůst těchto výnosů.

Celkové výnosy z doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Graf 7. Celkové výnosy z hospodářské činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Pramen. Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS

Vývoj celkových výnosů z doplňkové činnosti se odvíjí od situace v organizaci, jak je uvedeno výše u nákladů na doplňkovou činnost. V roce 2005 byly součástí celkových výnosů z doplňkové činnosti organizace ještě výnosy z provozování restaurace, kdežto v následujícím roce byla restaurace pronajímána jinému subjektu, a to způsobilo výrazný pokles výnosů. Od roku 2007 začala organizace samostatně provozovat občerstvení na letním koupališti, což je patrné i na vývoji celkových výnosů

z doplňkové činnosti. Žádný extrémní propad nebo nárůst těchto výnosů není v následujících letech patrný, mírné výkyvy jsou způsobeny převážně výkyvy v návštěvnosti letního koupaliště.

3.4 Finanční analýza příspěvkové organizace

Finanční analýza patří k poměrně propracovaným součástem finančního řízení, je však pravdou, že implicitně se předpokládá její využití spíše pro ziskově orientované subjekty soukromého tržního sektoru. Finanční analýza je metodou hodnocení finančního hospodaření firmy, při kterém se zpracovávají data prvotně zachycená zpravidla v peněžních jednotkách. Získaná data se třídí, poměřují se mezi sebou navzájem, posuzují se mezi nimi vztahy a souvislosti a určuje se jejich vývoj. Finanční analýza se zaměřuje na identifikaci jednotlivých problémů a současně silných a slabých stránek firmy. Získané informace mají vypovídací hodnotu o celkovém hospodaření a finanční situaci firmy a napomáhají managementu při jeho rozhodování.⁴³

Cíle finanční analýzy jsou zpravidla následující:⁴⁴

- ✦ posouzení dosavadního vývoje firmy a poskytnutí informací pro rozhodování do budoucna,
- ✦ rozbor možných variant dalšího vývoje a výběr nejvhodnější varianty,
- ✦ srovnání výsledků jednotlivých firem,
- ✦ zpracování informací pro hodnocení firmy vlastníky, věřiteli, vnějšími partnery i zákazníky.

3.4.1 Nástroje finanční analýzy

Mezi základní nástroje finanční analýzy řadíme dílčí ukazatele finanční analýzy. Těchto ukazatelů se nám nabízí celá řada, avšak ne všechny jsou vhodné ke zhodnocení

⁴³ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 23 - 25.

⁴⁴ Tamtéž, str. 25.

hospodaření neziskových organizací. Municipální firma si vybírá ke svému sledování ty oblasti, které jsou pro ni relevantní, stejně tak jako ukazatele, které ji nejvíce informují o míře dosahování stanovených cílů, o silných a slabých stránkách jejího finančního řízení a potenciálním ohrožení v budoucnu.⁴⁵

Pro zhodnocení hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS Moravské Budějovice jsou vybrány následující ukazatele:

- × ukazatele autarkie,
- × ukazatele rentability,
- × ukazatele likvidity,
- × ukazatele aktivity,
- × ukazatele zadluženosti (financování).

3.4.2 Ukazatele autarkie

Prvním z ukazatelů, pomocí kterého budeme hodnotit hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS, je ukazatel autarkie.

Míra autarkie odráží míru soběstačnosti municipální firmy. Vzhledem k tomu, že příspěvková organizace není zřizována jako ziskový subjekt, tudíž jejím hlavním cílem není dosažení zisku, je hospodářský výsledek sporným ukazatelem pro zhodnocení efektivnosti municipální firmy.⁴⁶

Ukazatelů autarkie je několik, pro zhodnocení naší příspěvkové organizace použijeme míru autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů a míru autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti.

⁴⁵ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 99 - 101.

⁴⁶ Tamtéž, str. 101.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Tento ukazatel odráží míru soběstačnosti municipální firmy z hlediska pokrytí svých nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů. Týká se pouze hlavní činnosti a ve výnosech jsou zahrnuty neinvestiční dotace, které ve většině případů představují nejvýznamnější část výnosů organizace. Z hlediska výsledku daného ukazatele můžeme pozitivně hodnotit, pokud je roven 100 %. V případě menší hodnoty je krytí nákladů výnosy nedostatečné a je třeba provést analýzu příčin. V případě dosažení vyšších hodnot než 100 % je podstatné to, čím je daný stav způsoben, je nutno analyzovat činnosti, které vedly k tvorbě zlepšeného výsledku hospodaření v hlavní činnosti. Ten by neměl být v neziskové organizaci tvořen, neboť o přebytečné zdroje by měla být snížena provozní dotace v rámci rozpočtových opatření.⁴⁷

Autarkie hlavní činnosti na nákladově výnosové bázi se vypočítá dle následujícího vzorce:

$$A_{HV-H\check{C}} = \frac{V_{H\check{C}}}{N_{H\check{C}}} \times 100, \quad (1)$$

kde $V_{H\check{C}}$ - výnosy z hlavní činnosti celkem (součet výnosů z hlavní činnosti, to znamená za prodej služeb atd., a poskytnutých příspěvků na provoz),

$N_{H\check{C}}$ - náklady hlavní činnosti.

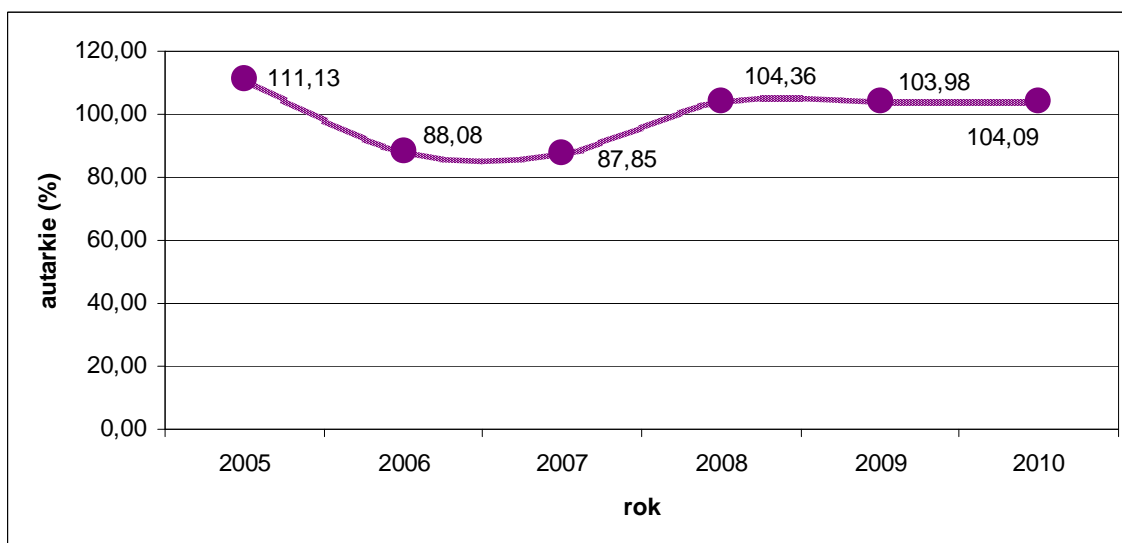
Tabulka 8. Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v letech 2005 - 2010

Autarkie hlavní činnosti	2005	2006	2007	2008	2009	2010
$V_{H\check{C}}$ v tis. Kč	4 079,19	6 224,56	8 226,55	10 121,48	10 456,96	8 278,00
$N_{H\check{C}}$ v tis. Kč	3 670,50	7 067,09	9 364,81	9 698,81	10 057,03	7 953,00
Autarkie v %	111,13	88,08	87,85	104,36	103,98	104,09

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

⁴⁷ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 102.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v letech 2005 - 2010

Graf 8. Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 8.

V roce 2005 byla míra autarkie hlavní činnosti organizace dostatečně vysoká, a tudíž bylo krytí nákladů výnosy dostačující. Naopak v letech 2006 a 2007 došlo k poklesu, což bylo zapříčiněno otevřením zimního stadionu. S tím bylo spjato výrazné navýšení nákladů na hlavní činnost organizace, u výnosů z hlavní činnosti došlo sice také k nárůstu, ale ne v takové výši, aby bylo zajištěno dostatečné krytí nákladů. V letech 2008 a následujících došlo opět ke stabilizaci míry autarkie a organizace byla opět soběstačná z hlediska pokrytí svých nákladů, což bylo způsobeno řadou faktorů. V roce 2008 došlo ke zvýšení výnosů z hlavní činnosti a zároveň také poskytnutého příspěvku od zřizovatele. Podobně tomu bylo i v roce 2009, kdy sice výnosy nedosahovaly výše roku 2008, ale poskytnutý příspěvek zřizovatelem byl oproti roku 2008 vyšší. Rok 2010 byl ve znamení jak poklesu nákladů, tak i výnosů (výnosů z hlavní činnosti i poskytnutého příspěvku), a to v téměř stejné výši, proto je míra autarkie v roce 2010 téměř totožná s rokem předcházejícím.

Autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti

Pokud je autarkie na bázi nákladů a výdajů z hlavní i doplňkové činnosti vyšší než 100 %, vypovídá to o soběstačnosti firmy z hlediska pokrytí svých nákladů ve všech

realizovaných činnostech. Jestliže by však ukazatel výrazněji přesáhl 100 %, mohlo by to vést ke snížení provozní dotace od zřizovatele příspěvkové organizace.

Autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti se vypočítá dle následujícího vzorce:

$$A = \frac{V}{N} \times 100, \quad (2)$$

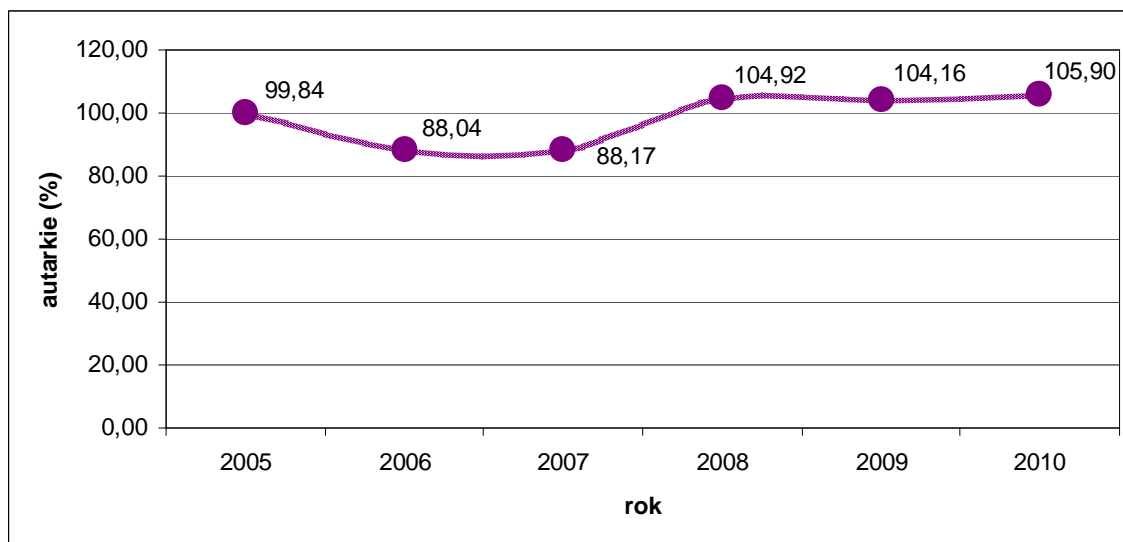
kde V - výnosy z hlavní i doplňkové činnosti,
 N - náklady z hlavní i doplňkové činnosti.

Tabulka 9. Autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010

Autarkie hlavní i doplňkové činnosti	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Výnosy v tis. Kč	4 758,70	6 316,88	8 828,48	10 598,28	11 020,90	8 994,00
Náklady v tis. Kč	4 766,34	7 175,09	10 012,58	10 101,18	10 581,00	8 493,00
Autarkie v %	99,84	88,04	88,17	104,92	104,16	105,90

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

**Autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti
v letech 2005 - 2010**

Graf 9. Autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 9.

Autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti se v jednotlivých letech vyvíjí velmi podobně jako předchozí ukazatel. Výjimkou je pouze rok 2005, kdy tento ukazatel nedosahuje požadovaných 100 % oproti předchozímu ukazateli za stejné období. Je to způsobeno ztrátou z doplňkové činnosti. V tomto roce byly náklady na doplňkovou činnost téměř o 40 % vyšší než výnosy z ní. Důvody tohoto propadu jsou popsány výše v části analýza nákladů a výnosů. V letech 2006 a 2007 byla doplňková činnost organizace taktéž ztrátová, ale už ne v takové míře jako v roce 2005. Proto nedošlo oproti předchozímu ukazateli k doplnění zbývajících částí, tj. do 100 %, doplňkovou činností a autarkie se pohybuje stále těsně pod 90 %. Naproti tomu v letech 2008 - 2010 došlo k mírnému navýšení hodnoty autarkie vůči předchozí, a to díky doplňkové činnosti, která se již v těchto letech pohybovala v kladných číslech.

3.4.3 Ukazatele rentability

Rentabilita je jedním ze způsobů hodnocení efektivnosti u soukromých firem a patří mezi tradiční oblasti finanční analýzy. U municipálních firem se však jedná o jeden z nejdiskutovanějších problémů, jelikož zisk jako účetní hodnota není smyslem činnosti této firmy. Nesmíme ale zapomínat, že municipální firmy vedle své hlavní činnosti ve většině případů realizují i doplňkovou činnost. V případě hlavní činnosti je primárním cílem organizace vyrovnanost nákladů a výnosů, kdežto u doplňkové činnosti je tímto cílem zisk.⁴⁸

S ohledem na specifika municipální firmy byly pro potřeby naší příspěvkové organizace vybrány opět pouze některé ukazatele. Konkrétně jimi jsou rentabilita nákladů doplňkové činnosti, míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti a haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k ψ .

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti

Nákladová rentabilita představuje „nejpřísnější“ ukazatel efektivnosti. Samozřejmostí je, že tento ukazatel má smysl využít pouze u organizací, které realizují

⁴⁸ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 105.

doplňkovou činnost. Cílem je maximalizace nákladové rentability. Municipální firmě je doplňková činnost povolena zřizovatelem ve zřizovací nebo zakládací listině pouze za předpokladu její ziskovosti. Prostředky získané z této činnosti slouží na podporu hlavní činnosti a také k posílení hmotné zainteresovanosti pracovníků municipální firmy.⁴⁹

Vzorec pro výpočet rentability nákladů doplňkové činnosti je následující:

$$r_{ND\check{c}} = \frac{HV_{D\check{c}}}{N_{D\check{c}}} \times 100, \quad (3)$$

kte $HV_{D\check{c}}$ - hospodářský výsledek doplňkové činnosti,

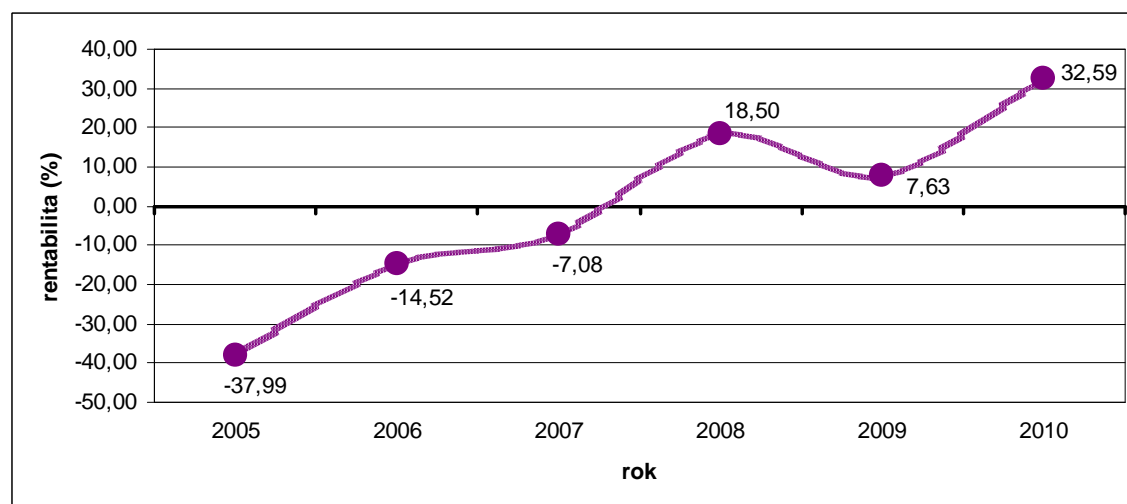
$N_{D\check{c}}$ - náklady doplňkové činnosti.

Tabulka 10. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti	2005	2006	2007	2008	2009	2010
$HV_{D\check{c}}$ v tis. Kč	-416,35	-15,68	-45,84	74,43	39,97	176,00
$N_{D\check{c}}$ v tis. Kč	1 095,84	108,00	647,77	402,37	523,97	540,00
Rentabilita v %	-37,99	-14,52	-7,08	18,50	7,63	32,59

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010

Graf 10. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 10.

⁴⁹ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 107.

Jelikož byla v letech 2005 - 2007 doplňková činnost ztrátová pohybuje se i rentabilita nákladů doplňkové činnosti v těchto letech v záporných číslech, pozitivní může být snad jen to, že se každým rokem situace mírně zlepšila. Od roku 2008 se rentabilita nákladů doplňkové činnosti dostala do kladných čísel, což znamená, že došlo ke zvrácení trendu vývoje tohoto ukazatele, který se v předchozích letech pohyboval v záporných hodnotách. V roce 2009 došlo k mírnému poklesu, avšak následující rok 2010 byl opět ve znamení rapidního nárůstu rentability nákladů doplňkové činnosti, což je velmi pozitivní skutečnost. Z toho také vyplývá, že v tomto roce byla doplňková činnost organizace ZIKOS velmi efektivní.

Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti

Tento ukazatel zachycuje, v jaké míře je ziskem z doplňkové činnosti pokrývána ztráta z hlavní činnosti, tedy v jaké míře je funkce doplňkové činnosti naplňována. Ukazatel má smysl počítat, podobně jako předchozí ukazatel, v případě realizace doplňkové činnosti organizací a navíc v případě ztráty z hlavní činnosti. Jestliže organizace dosahuje nulového výsledku hospodaření z hlavní činnosti, nemá tento ukazatel své opodstatnění.⁵⁰

Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti:

$$Z'' = \frac{zisk_{DČ}}{ztráta_{HČ}} \times 100, \quad (4)$$

kde $zisk_{DČ}$ - hospodářský výsledek z doplňkové činnosti implicitně v kladné hodnotě,
 $ztráta_{HČ}$ - hospodářský výsledek z hlavní činnosti implicitně v záporné hodnotě.

V příspěvkové organizaci ZIKOS nemá smysl daný ukazatel počítat vzhledem k tomu, že v letech, kdy příspěvková organizace byla ve ztrátě z hlavní činnosti (tedy v letech 2006 a 2007) a mohlo dojít k pokrytí této ztráty, byl výsledek hospodaření doplňkové činnosti taktéž záporný, tudíž by k pokrytí ztráty nedošlo.

⁵⁰ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 108.

Tabulka 11. Hospodářské výsledky z hlavní i doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010

Hospodářské výsledky v jednotlivých letech	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HV _{HC} v tis. Kč	408,69	-842,53	-1 138,26	422,67	399,93	325,00
HV _{DC} v tis. Kč	-416,35	-15,68	-45,84	74,43	39,97	176,00

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

Z tabulky je patrné, že výsledek hospodaření hlavní činnosti příspěvkové organizace byl záporný pouze ve dvou případech, konkrétně v letech 2006 a 2007, v těchto případech byl však záporný i hospodářský výsledek z doplňkové činnosti, a proto daný ukazatel pozbývá smysluplnosti. Hospodářský výsledek hlavní činnosti byl v letech 2006 a 2007 ovlivněn otevřením zimního stadionu a vysokými náklady, které byly spjaty s jeho otevřením a dodatečnými investicemi. Od roku 2008 došlo k navýšení příspěvku na provoz a vyšší vytiženosti zimního stadionu, proto je již výsledek hospodaření hlavní činnosti kladný. V případě doplňkové činnosti byly z počátku náklady i výnosy, a tím i výsledek hospodaření, ovlivněny vlastnictvím a pozdějším pronájmem budovy restaurace, kdy však nájem inkasoval zřizovatel, jak je popsáno výše v části analýza nákladů a výnosů. Od roku 2007 začala organizace v rámci své doplňkové činnosti samostatně provozovat občerstvení a různé atrakce na letním koupališti. Pořízení vybavení a vybudování nového stánku se v tomto roce promítlo do výsledku hospodaření v podobě ztráty. V následujících letech je však výsledek hospodaření doplňkové činnosti organizace již kladný.

Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k ψ

Výpočet haléřového ukazatele nákladovosti a jeho porovnání se zlomovým ukazatelem ψ má smysl zejména u doplňkové činnosti. Ta má být realizována jako zisková, přitom čím vyšší ziskovost, tím je doplňková činnost efektivnější. U municipálních firem se překročení hodnoty ψ , která je rovna 0,6180339 nepředpokládá, ale čím více se haléřový ukazatel nákladovosti doplňkové činnosti blíží zlomovému faktoru ψ , tím lepší ekonomický výsledek doplňková činnost dosahuje.⁵¹

⁵¹ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 110.

Ukazatel se vypočítá dle následujícího vzorce:

$$HUN = \frac{N_{D\check{c}}}{V_{D\check{c}}}, \quad (5)$$

kde $N_{D\check{c}}$ - náklady na doplňkovou činnost,

$V_{D\check{c}}$ - výnosy z doplňkové činnosti,

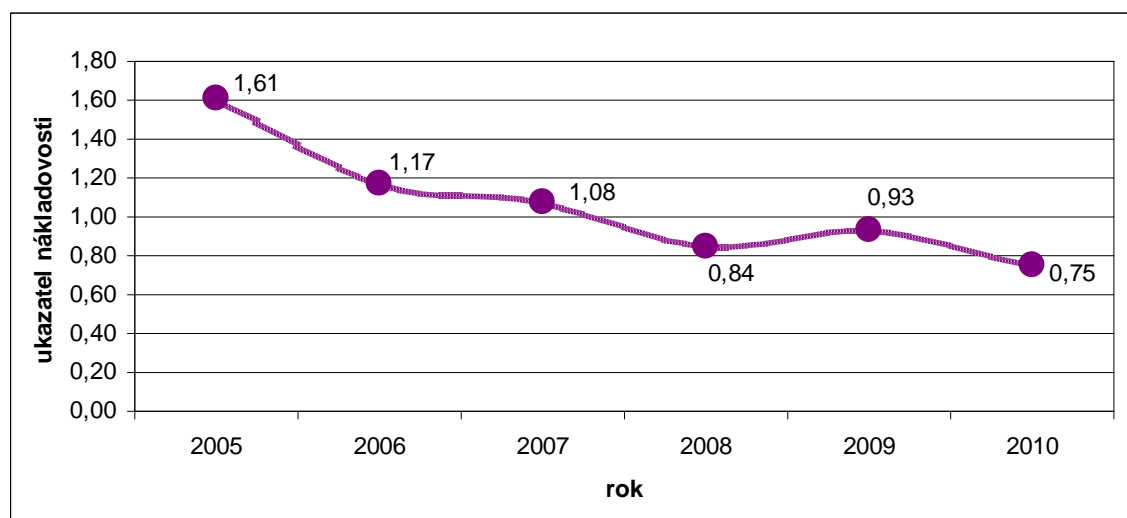
ψ - zlomový faktor = 0,6180339.

Tabulka 12. Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k ψ v letech 2005 - 2010

Ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti	2005	2006	2007	2008	2009	2010
$N_{D\check{c}}$ v tis. Kč	1 095,84	108,00	647,77	402,37	523,97	540,00
$V_{D\check{c}}$ v tis. Kč	679,49	92,32	601,93	476,80	563,94	716,00
Ukazatel nákladovosti	1,61	1,17	1,08	0,84	0,93	0,75

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplň. činnosti ve vztahu k ψ v letech 2005 - 2010

Graf 11. Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplň. činnosti ve vztahu k ψ v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 12.

U tohoto ukazatele je také patrný nesoulad mezi náklady a výnosy z doplňkové činnosti organizace v letech 2005 - 2007. Proto jsou hodnoty ukazatele tak vysoké. V dalších letech se hodnoty postupně přibližují zlomovému faktoru ψ (0,6180339)

a v roce 2010 je hodnota ukazatele nejbližší tomuto faktoru ze všech sledovaných období, což je výsledkem stále se lepšícího ekonomického výsledku doplňkové činnosti.

3.4.4 Ukazatele likvidity

Nyní se dostáváme k dalším ukazatelům, a to k ukazatelům likvidity. Jedná se o ukazatele, které v praxi ve spojení s municipální firmou používáme nejčastěji. Výběr ukazatelů, které municipální firma využije, bude záležet na tom, v jaké míře se u ní vyskytují zásoby a pohledávky. Ve většině případů je předmětem hodnocení likvidita okamžitá a zpravidla likvidita pohotová. Oba dva ukazatele bude v hodnocených okamžicích výrazně ovlivňovat časový cyklus financování.

Okamžitá likvidita

Všechny ukazatele likvidity patří mezi poměrové ukazatele stavových hodnot, ukazují tedy stav pouze k hodnocenému okamžiku. Někdy je uváděna hodnota okamžité likvidity pro zdravou firmu soukromého ziskového sektoru kolem hodnoty 0,2, což znamená, že peníze by měly představovat asi 1/5 hodnoty závazků. U municipálních firem bývá tato hodnota zejména koncem roku zpravidla vyšší, což svědčí o potřebě řízení míry zhodnocování volných peněžních prostředků.⁵²

Okamžitá likvidita:

$$L_l = \frac{Pe}{KZ_v}, \quad (6)$$

kde Pe - peníze a jejich ekvivalenty (tj. včetně termínovaných vkladů a v krátké době obchodovatelných cenných papírů),

KZ_v - krátkodobé závazky.

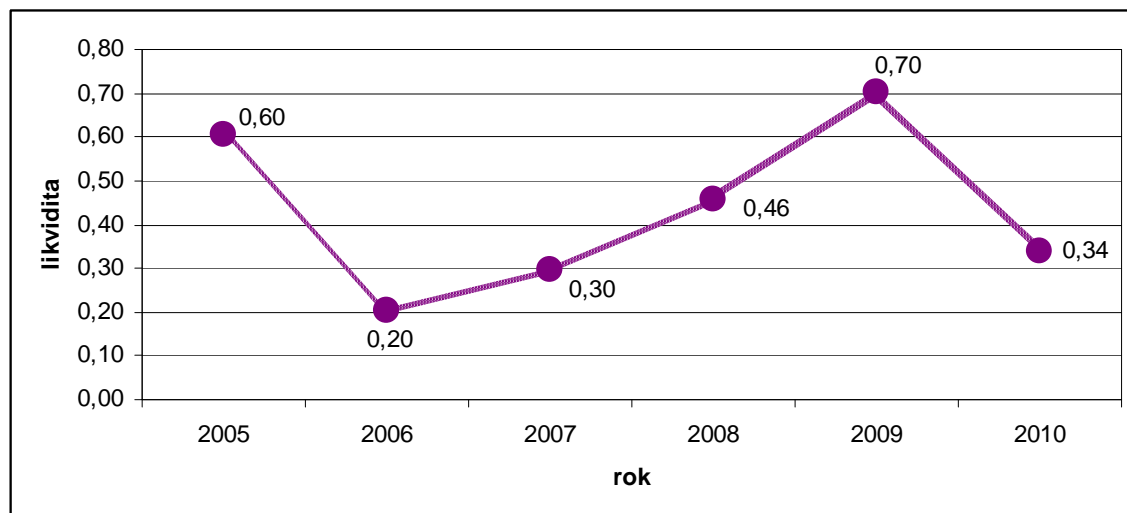
⁵² KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 115.

Tabulka 13. Okamžitá likvidita v letech 2005 - 2010

Okamžitá likvidita	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pe v tis. Kč	649,92	307,01	627,37	666,06	693,59	289,00
KZv v tis. Kč	1 075,29	1 513,85	2 116,17	1 460,19	985,94	855,00
Okamžitá likvidita	0,60	0,20	0,30	0,46	0,70	0,34

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

Okamžitá likvidita v letech 2005 - 2010

Graf 12. Okamžitá likvidita v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 13.

Ve vývoji okamžité likvidity organizace ZIKOS jsou patrné menší výkyvy. Ve všech zkoumaných obdobích se však hodnota ukazatele pohybuje minimálně na hodnotě 0,2, což, jak je uvedeno výše, je sice doporučená hodnota pro firmu soukromého sektoru, ale vývoj hodnot ukazatele lze považovat za pozitivní. Okamžitá likvidita je ovlivněna výší peněz a jejich ekvivalentů a výší krátkodobých závazků. V jednotlivých letech je výše okamžité likvidity organizace ZIKOS ovlivňována zejména stavem peněz na pokladně a na bankovním účtu a na druhé straně především výší závazků k dodavatelům organizace. V roce 2006 byla výše okamžité likvidity organizace ovlivněna poklesem prostředků na běžném účtu přibližně o 500 000 Kč oproti předchozímu roku a na straně krátkodobých závazků došlo k nárůstu vlivem zdvojnásobení výše závazků k dodavatelům. Rok 2007 byl ve znamení nárůstu peněžních prostředků na běžném účtu a nárůst krátkodobých závazků byl způsoben především nárůstem závazků ke státu (daň z přidané hodnoty). Rok 2008 opět

ovlivnilo navýšení závazků k dodavatelům, naopak na straně závazků ke státu došlo k poklesu. Následující roky 2009 a 2010 docházelo k poklesu závazků k dodavatelům a v roce 2010 také k poklesu prostředků na běžném účtu takřka o 400 000 Kč.

Pohotová likvidita

V případě pohotovosti likvidity se někdy hovoří o rychlém testu finančního zdraví nebo také o testu kyselosti. Výsledné hodnoty tohoto ukazatele by se v ideálním případě měly pohybovat kolem hodnoty 1, která prezentuje vyrovnanost mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky. Hodnota rychlé likvidity pod hodnotu jedna ukazuje na nebezpečí nesolventnosti, hodnota ukazatele převyšující hodnotu jedna znamená neefektivní vázání prostředků v penězích a pohledávkách, které se nezhodnocují opakovaným užíváním v produkčním procesu.⁵³

Pohotová likvidita:

$$L_{II} = \frac{Pe + Po}{KZv}, \quad (7)$$

kde Pe - peníze a jejich ekvivalenty (tj. včetně termínovaných vkladů a v krátké době obchodovatelných cenných papírů),

Po - pohledávky, a to krátkodobé pohledávky,

KZv - krátkodobé závazky.

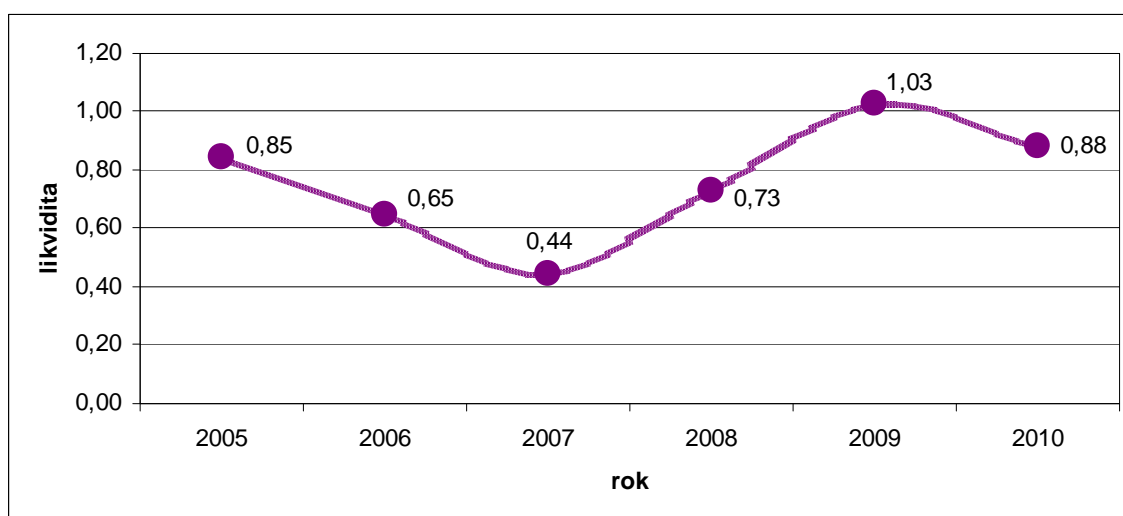
Tabulka 14. Pohotová likvidita v letech 2005 - 2010

Pohotová likvidita	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pe v tis. Kč	649,92	307,01	627,37	666,06	693,59	289,00
Po v tis. Kč	260,77	670,19	313,16	398,07	322,27	466,00
KZv v tis. Kč	1 075,29	1 513,85	2 116,17	1 460,19	985,94	855,00
Pohotová likvidita	0,85	0,65	0,44	0,73	1,03	0,88

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

⁵³ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 117.

Pohotová likvidita v letech 2005 - 2006

Graf 13. Pohotová likvidita v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 14.

V letech 2005, 2009 a 2010 se výše pohotové likvidity pohybuje přibližně kolem doporučené hodnoty, což značí vyrovnanost mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky. Roky 2006 - 2008 jsou ve znamení nižších hodnot daného ukazatele a organizaci by mohlo hrozit nebezpečí nesolventnosti. Tyto nižší hodnoty jsou způsobeny nárůstem krátkodobých závazků, kdežto součet pohledávek a peněz se ve zmiňovaných letech takřka nezměnil. Podobně jako u předchozího ukazatele je pohotová likvidita organizace ZIKOS ovlivněna výší závazků k dodavatelům a stavem peněz na pokladně a na bankovním účtu a navíc stavem krátkodobých pohledávek, které u organizace ovlivňují především pohledávky za odběrateli a také daňové pohledávky (DPH na vstupu). Nejvýraznější nárůst krátkodobých pohledávek je patrný v roce 2006, kdy celkovou výší těchto pohledávek ovlivnila výše poskytnutých provozních záloh, které tvořily jednu třetinu celkových krátkodobých pohledávek. V roce 2010 se na nárůstu krátkodobých pohledávek největší měrou podílely pohledávky za odběrateli.

Pracovní kapitál, resp. čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál představuje prostředky, které má municipální firma k dispozici pro svoji běžnou provozní činnost. Jedná se o jakýsi „manipulační prostor“ managementu, který na jedné straně zohledňuje využitelný krátkodobý majetek,

na druhé straně jeho hodnotu snižuje o prostředky představující výši závazků, jež je nutno uhradit.⁵⁴

Čistý pracovní kapitál se vypočítá dle následujícího vzorce:

$$PK = OA - KZv, \quad (8)$$

kde OA - oběžná aktiva,

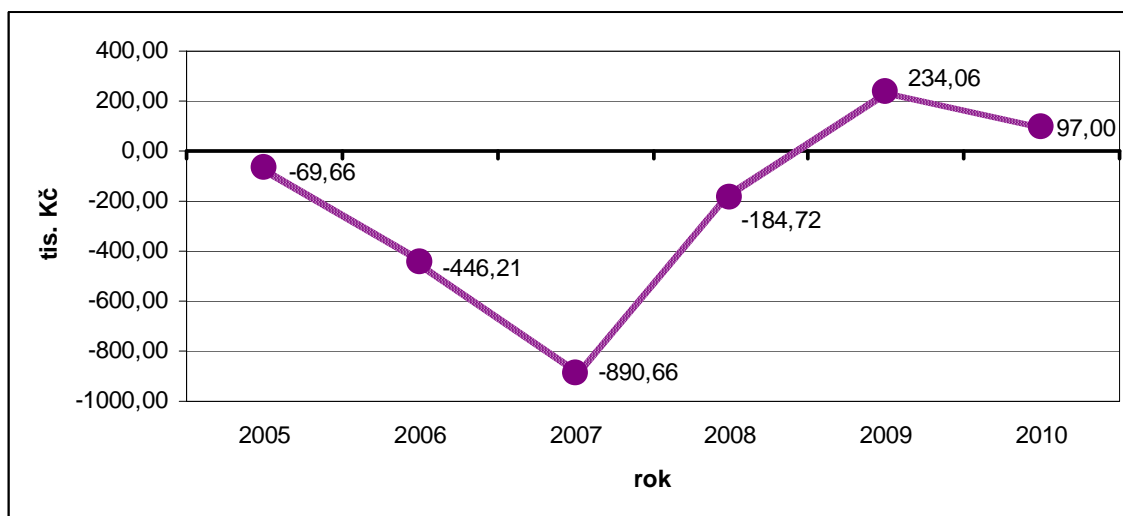
KZv - krátkodobé závazky.

Tabulka 15. Pracovní kapitál v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Pracovní kapitál	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OA	1 005,63	1 067,64	1 225,51	1 275,47	1 220,00	952,00
KZv	1 075,29	1 513,85	2 116,17	1 460,19	985,94	855,00
Pracovní kapitál	-69,66	-446,21	-890,66	-184,72	234,06	97,00

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

Pracovní kapitál (čistý pracovní kapitál) v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Graf 14. Pracovní kapitál (čistý pracovní kapitál) v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 15.

⁵⁴ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 117.

Pracovní kapitál se v prvních čtyřech letech pohybuje v záporných hodnotách. Jeho hodnotu snižuje stále více narůstající výše závazků, ke změně trendu zvyšujících se závazků došlo v roce 2008, kdy je znatelný pokles krátkodobých závazků oproti předchozímu roku 2007 přibližně o 650 000 Kč, avšak hodnota pracovního kapitálu zůstává nadále záporná. To již neplatí v letech 2009 a 2010, kdy se hodnota pracovního kapitálu sice dostala do kladných, ale nepřilíš vysokých čísel. Společně s krátkodobými závazky ovlivňuje tento ukazatel také výše oběžných aktiv. Nejvýznamnější částí oběžných aktiv u příspěvkové organizace ZIKOS jsou finanční majetek a pohledávky, které se na oběžných aktivech organizace ZIKOS podílejí největší měrou.

3.4.5 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou pro municipální firmu doplňující ukazatele hodnocení. Prolínají totiž hodnocením ukazatelů ostatních oblastí. Ukazatele aktivity hodnotí schopnost využívat vložené prostředky, ukazují na vázanost kapitálu v aktivech firmy a jejich míru transformace do žádoucích efektů.

Z ukazatelů aktivity byly vybrány pro potřeby naší příspěvkové organizace následující:

- ✦ obrat kapitálu,
- ✦ míra vázanosti fixních aktiv na výnosech,

Obrat kapitálu

Jedná se o jeden ze základních ukazatelů výkonnosti zdrojů vložených do produkce. Přitom výkonnost je hodnocena pomocí výnosů, tedy hrubé hodnoty produkce. Výnosy zachycují jednak hodnotu dotací, jednak hodnotu uživatelského poplatku, ostatních výnosů i výnosů z doplňkové činnosti. Ukazatel tedy vypovídá o tom, kolikrát se vrátí vložený kapitál do fungování municipální firmy pomocí stanoveného ocenění její produkce. Cílem je maximalizace tohoto ukazatele.⁵⁵

⁵⁵ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 119.

Obrat kapitálu:

$$\text{obrat kapitálu} = \frac{V}{K}, \quad (9)$$

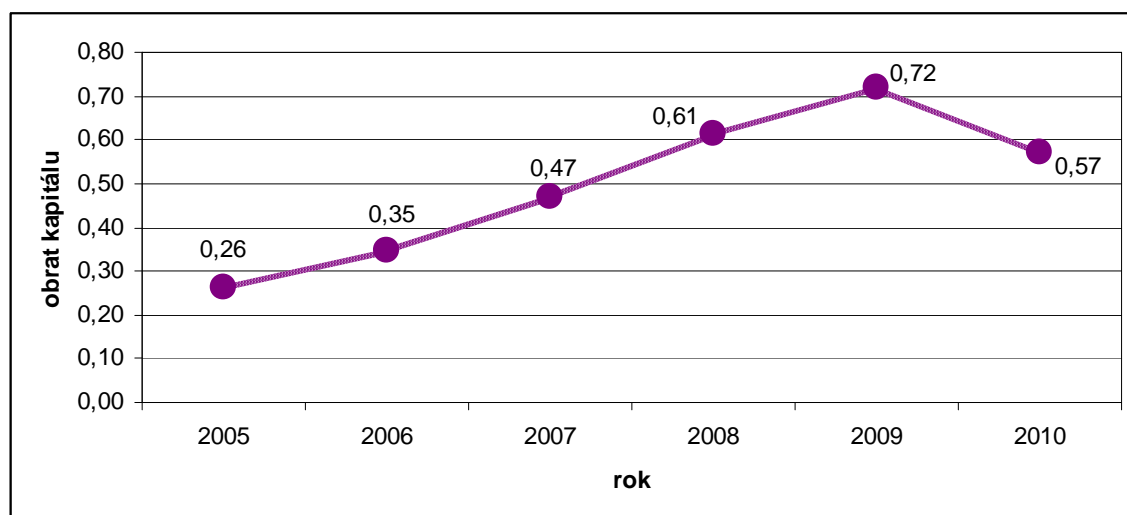
kde V jsou celkové výnosy,
 K - kapitál, celková pasiva.

Tabulka 16. Obrat kapitálu v letech 2005 - 2010

Obrat kapitálu	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Výnosy v tis. Kč	4 758,68	6 316,88	8 828,48	10 598,28	11 020,90	8 994,00
Kapitál v tis. Kč	18 161,87	18 289,79	18 726,30	17 247,29	15 275,89	15 790,50
Obrat kapitálu	0,26	0,35	0,47	0,61	0,72	0,57

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

Obrat kapitálu v letech 2005 - 2010

Graf 15. Obrat kapitálu v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 16.

Ukazatel obratu kapitálu má rostoucí charakter, kromě posledního období, ale nedosahuje nikterak vysokých hodnot, což v situaci, kdy je cílem jeho maximalizace, není příliš pozitivní. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2009, tato hodnota vypovídá o tom, že vložený kapitál se vrátí do fungování organizace přibližně 0,72 krát. Obrat kapitálu je znovu ovlivněn dvěma veličinami, a to výnosy a kapitálem. Výnosy představují součet výnosů z hlavní činnosti a z doplňkové činnosti organizace. Kapitál je tvořen vlastními a cizími zdroji. Převážnou část kapitálu tvoří vlastní zdroje,

u kterých došlo v letech 2009 a 2010 k poklesu. Cizí zdroje jsou v příspěvkové organizaci ZIKOS tvořeny především krátkodobými závazky, krátkodobými úvěry a třetí položkou jsou dohadné účty pasivní. Dohadné účty pasivní představují závazky, které nejsou ke dni sestavení účetní závěrky doloženy veškerými potřebnými doklady, například nevyfakturované dodávky, u kterých chybí daňový doklad.

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech

Ukazatel vázanosti fixních aktiv na výnosech v zůstatkových cenách upozorňuje na míru náročnosti daného oboru na dlouhodobý majetek. Při stanovení standardní hodnoty by výrazné snížení ukazatele mohlo představovat ohrožení municipální firmy z nedostatku saturace potřebným dlouhodobým majetkem. Naproti tomu výrazné navýšení by bylo výrazem neekonomického vázání zdrojů v dlouhodobém majetku ve vztahu k úrovni výnosů.⁵⁶

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech:

$$\text{míra vázanosti FA na výnosech} = \frac{FA}{V}, \quad (10)$$

kde *FA* je hodnota fixních aktiv v zůstatkové ceně,
V - celkové výnosy.

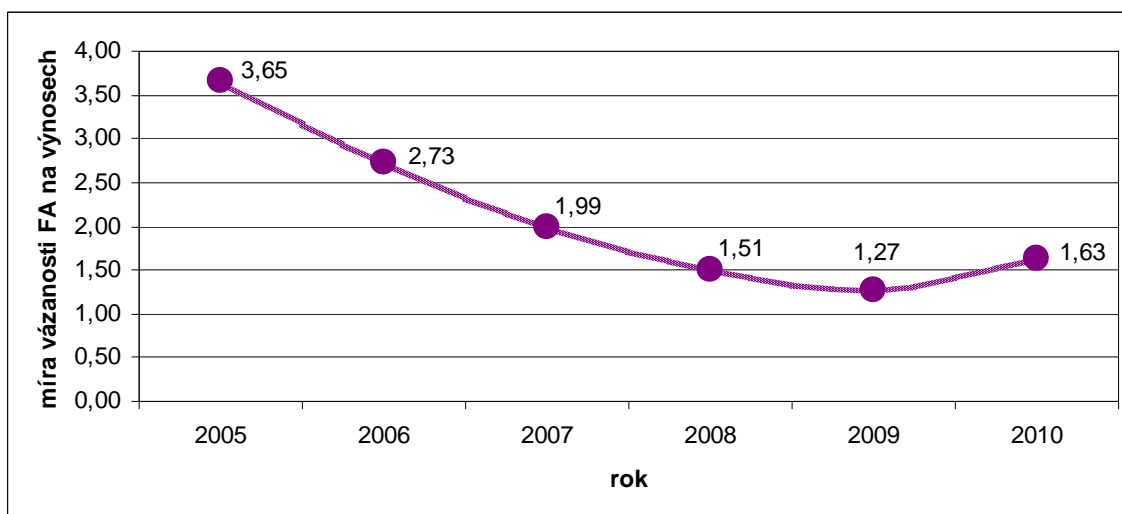
Tabulka 17. Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech v letech 2005 - 2010

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech	2005	2006	2007	2008	2009	2010
FA v tis. Kč	17 389,89	17 253,15	17 578,60	15 996,80	14 028,15	14 704,00
Výnosy v tis. Kč	4 758,68	6 316,88	8 828,48	10 598,28	11 020,90	8 994,00
Míra vázanosti FA na výnosech	3,65	2,73	1,99	1,51	1,27	1,63

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

⁵⁶ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 121.

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech v letech 2005 - 2010

Graf 16. Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 17.

Jak můžeme vyčíst z grafu, míra vázanosti fixních aktiv na výnosech postupně klesá, výjimku tvoří rok 2010, kdy došlo k mírnému nárůstu oproti předchozímu roku, a to vlivem poklesu celkových výnosů. Pokles celkových výnosů byl způsoben především poklesem výnosů z hlavní činnosti a také nižším příspěvkem na provoz organizace ZIKOS. Výše výnosů z hlavní činnosti organizace v roce 2010 byla ovlivněna nízkou návštěvností letního koupaliště v tomto roce. Nejvýznamnější část fixních aktiv organizace tvoří stavby, dále pak pozemky a drobný dlouhodobý hmotný majetek.

3.4.6 Ukazatele financování

V soukromém ziskovém sektoru patří ukazatele financování k jedněm z nejvýznamnějších ukazatelů, u municipálních firem mají tyto ukazatele poněkud odlišnou pozici. S ohledem na způsob financování municipálních firem převažují zpravidla vlastní zdroje nad dluhy, které mají ve většině případů krátkodobý charakter a týkají se především závazků vůči dodavatelům, zaměstnancům a na ně vázaným závazkům vůči institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění a státu.⁵⁷

⁵⁷ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 126.

Z ukazatelů financování byly pro potřeby této práce vybrány následující:

- ✖ míra finanční nezávislosti (stability),
- ✖ míra věřitelského rizika.

Míra finanční nezávislosti (stability)

Jedná se o ukazatel hodnocení stability, který zachycuje míru zastoupení vlastního kapitálu v celkových zdrojích krytí majetku. U příspěvkových organizací zpravidla nabývá relativně vysokých hodnot (nad 70 %). Hodnotám pod 50 % je již třeba u municipálních firem věnovat pozornost a v případě poklesu pod 30 % můžeme tuto hodnotu označit za výraz nestability firmy.⁵⁸

Míra finanční nezávislosti:

$$\text{míra finanční nezávislosti} = \frac{VK}{K} \times 100, \quad (11)$$

kde VK je vlastní kapitál,

K - celkový kapitál.

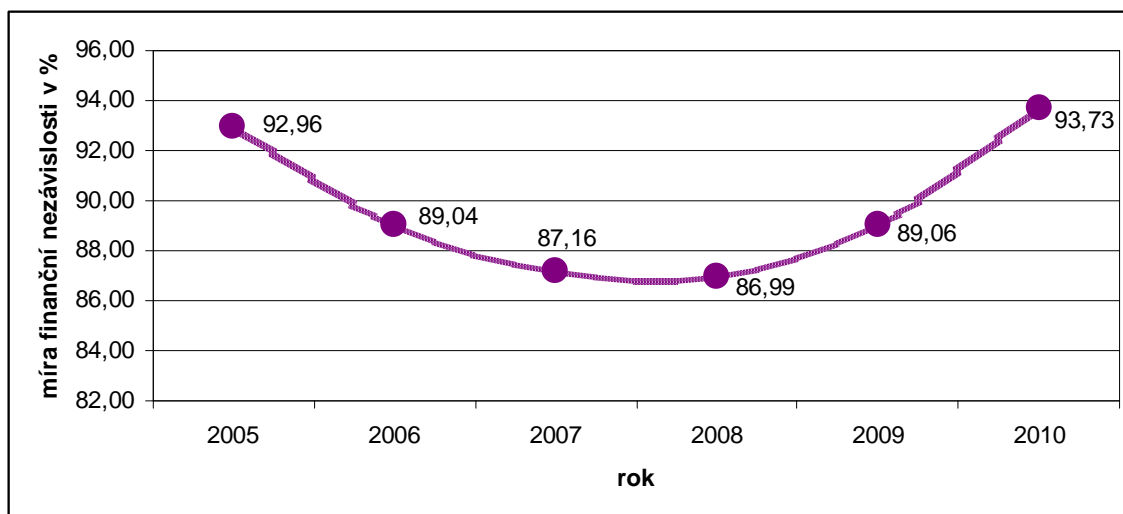
Tabulka 18. Míra finanční nezávislosti (stability) v letech 2005 - 2010

Míra finanční nezávislosti (stability)	2005	2006	2007	2008	2009	2010
VK v tis. Kč	17 036,28	16 252,77	16 730,74	13 307,97	13 585,37	15 304,00
Kapitál v tis. Kč	18 325,63	18 253,94	19 196,41	15 298,16	15 253,61	16 327,00
Míra finanční nezávislosti v %	92,96	89,04	87,16	86,99	89,06	93,73

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

⁵⁸ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 127.

Míra finanční nezávislosti (stability) v letech 2005 - 2010

Graf 17. Míra finanční nezávislosti (stability) v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 18.

Od roku 2005 docházelo postupně k poklesu míry finanční nezávislosti, což bylo způsobeno každoročním nárůstem celkového kapitálu. Snížení vlastních zdrojů a na druhé straně nárůst cizích zdrojů, především krátkodobých závazků, má v roce 2006 za následek pokles míry finanční nezávislosti. V roce 2007 se výše vlastních zdrojů příliš neliší od přecházejícího roku, avšak mírný nárůst krátkodobých závazků opět způsobil pokles ukazatele. V roce 2008 došlo ke snížení vlastního kapitálu a tím pádem také ke snížení celkového kapitálu v podobném poměru, proto se ukazatel pohybuje na téměř stejných hodnotách jako v roce 2007. Následující rok 2009 byl ve znamení poklesu krátkodobých závazků a navýšení hodnot ukazatele. Tento růst hodnot ukazatele pokračuje i v roce 2010, tentokrát je však ovlivněn přírůstkem vlastního kapitálu. Ve všech sledovaných obdobích se míra finanční nezávislosti pohybuje ve standardních mezích.

Míra věřitelského rizika

Ukazatel věřitelského rizika hodnotí míru účasti cizího kapitálu na finančních zdrojích. Jestliže organizace využívá hlavně cizí neúročný kapitál, svádí to k myšlence, že vzhledem k jeho nenákladovosti je vhodné jeho podíl na celkovém kapitálu maximalizovat. Organizace by poté realizovala svoji činnost financována svými věřiteli,

aniž by jim platila úrok. Nebezpečí v tomto kroku spočívá v ohrožení finanční stability a insolventnosti.⁵⁹

Míra věřitelského rizika se vypočte dle následujícího vzorce:

$$\text{míra věřitelského rizika} = \frac{CK}{K}, \quad (12)$$

kde K je výše celkového kapitálu,

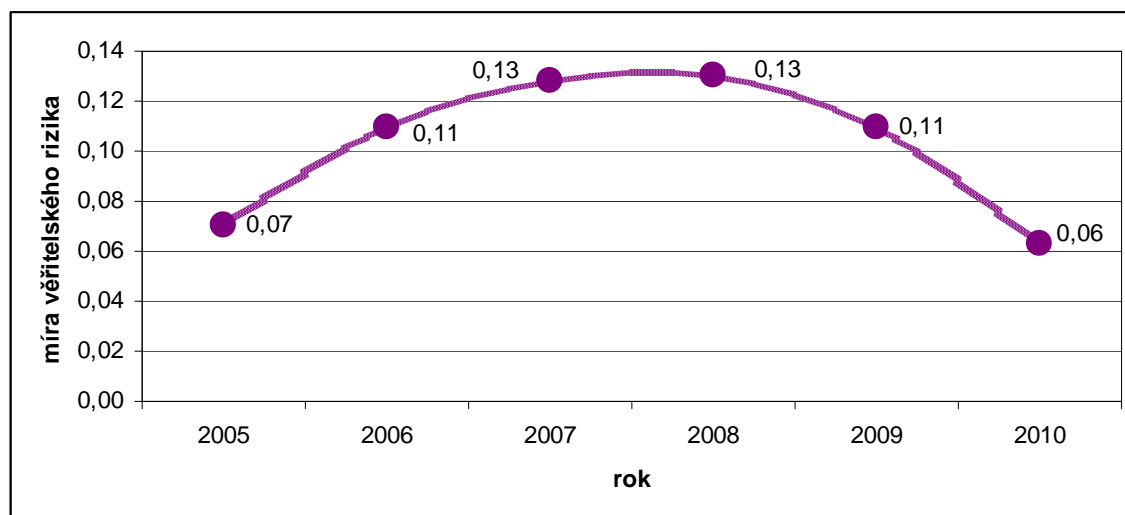
CK - výše cizího kapitálu.

Tabulka 19. Míra věřitelského rizika v letech 2005 - 2010

Míra věřitelského rizika	2005	2006	2007	2008	2009	2010
CK v tis. Kč	1 289,35	2 001,17	2 465,67	1 990,19	1 668,24	1 023,00
Kapitál v tis. Kč	18 325,63	18 253,94	19 196,41	15 298,16	15 253,61	16 327,00
Míra finanční nezávislosti	0,07	0,11	0,13	0,13	0,11	0,06

Pramen: Vlastní výpočet dle výkazů příspěvkové organizace ZIKOS

Míra věřitelského rizika v letech 2005 - 2010

Graf 18. Míra věřitelského rizika v letech 2005 - 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle tab. 19.

⁵⁹ KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*, str. 128.

Vývoj míry věřitelského rizika je takový, že situace v letech 2005 a 2010, 2006 a 2009, 2007 a 2008 je téměř totožná. Do roku 2007 docházelo k mírnému nárůstu zejména vlivem zvýšení cizího kapitálu. Naopak od roku 2008 byl vývoj míry věřitelského rizika opačný a takřka ve stejných hodnotách. Nejvýznamnější měrou ovlivňují cizí kapitál v organizaci ZIKOS krátkodobé závazky, především závazky k dodavatelům, jejichž výše od roku 2005 do roku 2008 neustále narůstala. V roce 2009 se tento nárůst zastavil a výše závazků organizace k dodavatelům se postupně snižovala a trend snižování závazků k dodavatelům pokračuje také v roce 2010, což je patrné z hodnot míry věřitelského rizika.

4 Zhodnocení situace, doporučení a návrhy na zlepšení

4.1 Celkové zhodnocení

Pro zhodnocení hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS byla použita řada ukazatelů. První skupinou jsou ukazatele autarkie: z nich to jsou především míra autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů a míra autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti. V případě míry autarkie hlavní činnosti a také míry autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti je doporučená hodnota rovna 100 %. V případě prvního ukazatele byly patrné výkyvy od této hodnoty v letech 2005 - 2007. Rok 2005 byl charakterizován nejvyšší hodnotou daného ukazatele za celé sledované období, naopak následující dva roky se jeho hodnoty pohybovaly pod 90 %. V posledních třech letech se nám hodnoty autarkie hlavní činnosti ustálily na podobných hodnotách, které mírně přesahují 100 %. Podobný vývoj nastal také u autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti, a proto lze říci, že příspěvková organizace ZIKOS je z hlediska pokrytí svých nákladů v realizovaných činnostech soběstačná.

Prvním z ukazatelů rentability použitých v této práci je rentabilita nákladů doplňkové činnosti. Protože hodnoty ukazatele se v prvních třech sledovaných letech pohybovaly v záporných hodnotách a cílem je maximalizace daného ukazatele, nemůžeme tato období z hlediska rentability nákladů doplňkové činnosti hodnotit kladně. V následujících třech letech se však situace zlepšila, a to díky lepším hospodářským výsledkům z doplňkové činnosti a celkově efektivnější doplňkové činnosti organizace. Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu ke zlomovému faktoru se pohybuje v první polovině sledovaného období na vysokých hodnotách. Je to v důsledku nesouladu mezi náklady a výnosy z doplňkové činnosti. V roce 2010 se však díky snížení nákladů na jedné straně a zvýšení výnosů na straně druhé dostal tento ukazatel nejbližší ke zlomovému faktoru, což značí velmi dobrý ekonomický výsledek doplňkové činnosti.

Ukazatele likvidity patří mezi nejvíce využívané ukazatele ve spojení s municipální firmou. Jedním ze zvolených ukazatelů likvidity je okamžitá likvidita. Podobně jako ostatní ukazatele likvidity, tak i okamžitá likvidita posuzuje stav pouze k danému okamžiku. U okamžité likvidity příspěvkové organizace ZIKOS můžeme pozorovat pozitivní vývoj, kdy se její hodnoty ve všech sledovaných letech pohybují nad hranicí 0,2, která je považována za doporučovanou hodnotu pro firmu soukromého sektoru. Výjimkou je rok 2006, kdy byl daný ukazatel roven právě hodnotě 0,2. Pohotová likvidita příspěvkové organizace ZIKOS se pohybovala v ideálních hodnotách pouze v roce 2009, hodnoty v letech 2005 a 2010 nebyly již na takové úrovni jako v již zmiňovaném roce 2009, ale byly stále přijatelné. V ostatních letech sledovaného období byla hodnota pohotové likvidity nízká, a to především díky nízkému stavu peněz a krátkodobých pohledávek, ale také díky zvýšení krátkodobých závazků, především závazků k dodavatelům. Posledním ukazatelem likvidity použitým v této práci je čistý pracovní kapitál. Jeho hodnoty se pohybují na velmi nízkých číslech. V posledních dvou letech sledovaného období došlo sice k nárůstu čistého pracovního kapitálu, ale přesto se jedná stále o nízké hodnoty, protože 97 000 Kč představuje pro běžnou provozní činnost organizace malou částku. Tato situace je způsobena zejména nízkým stavem prostředků na běžných účtech a na druhé straně vysokým stavem krátkodobých závazků, především závazků k dodavatelům. Ke zlepšení situace by vedlo snížení stavu závazků k dodavatelům a také navýšení finančních prostředků na bankovních účtech nebo na pokladně.

Jako doplňující ukazatele ve finanční analýze příspěvkové organizace ZIKOS byly použity ukazatele aktivity. Základním ukazatelem výkonnosti zdrojů vložených do produkce je obrat kapitálu. Vzhledem k tomu, že cílem tohoto ukazatele je jeho maximalizace, a dosažené hodnoty nejsou nikterak vysoké, není tento stav příliš pozitivní. Ke zvýšení hodnot ukazatele by mohlo vést navýšení výnosů z hlavní a doplňkové činnosti nebo snížení krátkodobých závazků. Společně s obratem kapitálu patří mezi ukazatele aktivity také míra vázanosti fixních aktiv na výnosech. Tento ukazatel vypovídá o míře náročnosti daného oboru na dlouhodobý majetek. Ve zkoumané příspěvkové organizaci má míra vázanosti fixních aktiv na výnosech

klesající charakter, což vypovídá o snižující se hodnotě fixních aktiv v příspěvkové organizaci ZIKOS.

Poslední skupinou ukazatelů využitých pro zhodnocení hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS jsou ukazatele financování. Míra finanční nezávislosti jako první ukazatel v této skupině, zachycuje míru zastoupení vlastního kapitálu v celkových zdrojích krytí majetku. Z hlediska sledovaného období se hodnoty ukazatele pohybují kolem hodnoty 90 %. Takovéto vysoké hodnoty nejsou u příspěvkových organizací nikterak zvláštní. Míra věřitelského rizika je také jedním z ukazatelů financování. Hodnoty zmiňovaného ukazatele nejsou příliš vysoké právě v návaznosti na míru finanční nezávislosti, jelikož vysoká finanční nezávislost s sebou přináší právě nižší věřitelské riziko.

4.2 Návrhy a doporučení

Získávání dalších finančních prostředků na hospodaření a různé inovace, které povedou k poklesu nákladů z dlouhodobějšího hlediska, není snadné v prostředí subjektů, které se orientují na zisk a nejsou téměř ničím limitovány. Municipální firma, v našem případě příspěvková organizace, to má o to těžší, že je závislá na svém zřizovateli nejenom z hlediska poskytovaných financí na hospodaření, ale především v rozhodování o věcech týkajících se organizace, jako jsou investice, inovace a mnoho dalších věcí spojených s hospodařením a samotnou existencí organizace.

4.2.1 Energetické úspory

Příspěvková organizace vynakládá nemalé částky na energii. V roce 2010 byla vybudována samostatná trafostanice, díky které náklady na energii značně poklesly. Příspěvková organizace ZIKOS má předem smluvně ujednaný určitý odběr elektrické energie a v případě překročení této výše musí platit vyšší taxu. Díky vlastní trafostanici může organizace sledovat celkový odběr energie, a tím hlídat překročení sjednané výše elektrické energie. Další úsporou by mohlo být využití odpadního tepla z chladících kompresorů na zimním stadionu, které zajišťují chlazení ledové plochy. Tento projekt

spočívá v technologických úpravách, jejichž výsledkem by bylo využití odpadního tepla z technologie chlazení ledové plochy. Takto získané teplo by mohlo sloužit k vytápění šaten, kanceláří, bufetu, ohřevu vody ve sprchách a ohřevu užitkové vody pro rolbu. Další využití získaného tepla by se na zimním stadionu jistě našlo. Například v případě, že by na zimním stadionu došlo k vybudování sauny, mohlo by být odpadní teplo z kompresorů odváděno a využito právě zde. Náklady na technologické úpravy a na realizaci daného projektu by se mohly vyšplhat přibližně k 1 000 000 Kč, samozřejmě záleží na rozsahu jednotlivých úprav. Energetické úspory by se pak pohybovaly v závislosti na velikosti instalované technologie a spotřebě energie. V následující tabulce uvažujeme roční úsporu energie ve výši přibližně 60 %.

Tabulka 20. Vytápění a ohřev vody v zázemí zimního stadionu⁶⁰

	Roční spotřeba energie při využití stávajících zdrojů tepla	Roční spotřeba energie při využití odpadního tepla	Roční úspora
kWh	388 000 ³	155 200	232 800
Kč	601 400	240 560	360 840

³ roční spotřeba energie na vytápění a ohřev vody za rok 2010

Pramen: Vlastní výpočet dle získaných hodnot

Při spotřebě energie na úrovni roku 2010 by došlo k úspoře 360 840 Kč. V takovém případě, kdy každý rok dojde k podobné úspoře, jako tomu mohlo být v roce 2010, by návratnost investice byla 3 roky. V situaci, kdy se ceny za energii neustále navyšují, by daná úspora nákladů na energii jistě nebyla zanedbatelná a takto ušetřené peníze by mohla organizace v následujících obdobích vynaložit na jiné účely.

S úsporou energie na zimním stadionu je spjatý i další návrh, a to venkovní zateplení zimního stadionu. Především venkovní zateplení prostor šaten a kanceláří by v budoucnu mohlo příspěvkové organizaci ušetřit vysoké výdaje na energii. Tepelné ztráty obvodovým zdívem bývají uváděny kolem 25 - 35 %. Zateplením obvodových stěn vně objektu lze snížit spotřebu energie o 15 - 30 %. Tepelnou izolaci můžeme považovat za rozumnou investici, která se za dobu životnosti zimního stadionu s jistotou několikanásobně vrátí.

⁶⁰ Při výpočtu je kalkulováno s orientační cenou 1,55 Kč za 1 kWh.

Spotřeba zemního plynu na vytápění prostor zimního stadionu byla v roce 2010 přibližně 30 000 m³ a vytápěná podlahová plocha činí přibližně 3 300 m². Cena za 1 m³ zemního plynu se ve výsledku pohybovala okolo 12 Kč včetně DPH. Náklady na vytápění tedy v roce 2010 činily 30 000 x 12 = 360 000 Kč. V situaci, kdy by byly obvodové zdi kanceláří a šaten zatepleny, mohlo dojít k úspoře spotřeby zemního plynu a tím i k úspoře nákladů. V případě, že bychom při zateplení kalkulovali s hodnotou úspor energie 25 %, byla by spotřeba zemního plynu 22 500 m³, přepočteno na náklady by se při ceně 12 Kč za 1 m³ jednalo o 270 000 Kč.

Tabulka 21. Venkovní zateplení prostor zimního stadionu

Náklady na vytápění za rok ⁴ (Kč)	Úspora (%)	Úspora (Kč/rok)	Orientační cena zateplení fasády ⁵ (Kč)	Návratnost (rok)
360 000	25 %	90 000	1 400 000	16

⁴ hodnota za rok 2010, ⁵ vycházíme z průměrné ceny 1000 Kč/m² při ploše zateplení 1 400 m²

Pramen: Vlastní výpočet dle získaných hodnot

Jak lze vyčíst z tabulky, roční úspora by v tomto případě činila 90 000 Kč. Při stálých cenách a spotřebě energie by se tato investice vrátila v horizontu 16 let. V situaci, kdy dochází k neustálému zvyšování cen energií, by předpokládaná návratnost investice mohla být i kratší, záleží pouze na vývoji cen energií a spotřebě organizace.

4.2.2 Pronájem prostor

Mimo sezónu nebývá zimní stadion příliš využitý. Prostory zimního stadionu by se v letních měsících daly využít k pořádání různých koncertů a akcí. Plocha zimního stadionu by také mohla mimo sezónu sloužit k různým sportovním aktivitám jako je aerobic, zumba a mnoho dalších aktivit.

Při pořádání koncertů a jiných kulturních akcí by byly dle rozsahu, velikosti a potřeb konané akce pronajímány potřebné prostory. Tyto prostory budou pronajímány organizátorům a jiným subjektům, které dané akce pořádají a zajišťují, dle navrhovaných výší pronájmu jednotlivých částí zimního stadionu. V případě konání kulturní akce v období sezóny na zimním stadionu, by měla být k výši pronájmu

připočtena také náhrada tržby z pronájmu ledu dle platného ceníku zimního stadionu. Samozřejmostí je uhrazení ostatních nákladů, jako elektřina, voda, plyn a úklid.

Následující tabulka znázorňuje ceny pronájmu za jednotlivé prostory stadionu. Cena pronájmu některých částí a prostor by mohla být navýšena a příspěvková organizace by tím získala další finanční prostředky.

Tabulka 22. Návrh výše pronájmu jednotlivých prostor na zimním stadionu

Pronajímané prostory	Stávající výše pronájmu	Navrhovaná výše pronájmu
Hrací plocha	800 Kč/hod	1000 Kč/hod
Hlavní tribuna	500 Kč/hod	500 Kč/hod
Hala a kovaná tribuna	200 Kč/hod	300 Kč/hod
Veřejné WC	100 Kč/hod	100 Kč/hod
Šatny, WC, sprchy, vestibul	200 Kč/hod	400 Kč/hod

Pramen: Vlastní dle platného ceníku organizace ZIKOS

Při navýšení ceny pronájmu hrací plochy z 800 Kč/hod na 1000 Kč/hod by došlo k navýšení prostředků za pronájem těchto prostor o 20 % ročně. Navýšení ceny za pronájem haly a kované tribuny z 200 Kč/hod na 300 Kč/hod organizaci přinese o 50 % vyšší příjem z pronájmu těchto prostor a v případě zvýšení nájmu šaten, WC, sprch a vestibulu z 200 Kč/hod na 400 Kč/hod činí nárůst tohoto příjmu 100 %.

Pokud by měla některá z místních sportovních sdružení v letních měsících zájem využívat zimní stadion ke konání různých lekcí aerobiku a dalších cvičení, mohl by být jednorázový pronájem zahrnující hrací plochu spolu se šatnou, WC a sprchami stanoven na 500 Kč za lekci. Při konání dvou lekcí týdně v rozmezí měsíců červen - srpen, kdy dané období zahrnuje 14 týdnů, by se jednalo o 14 000 Kč a i tyto příjmy by byly vítaným navýšením výnosů organizace.

4.2.3 Sponzoring

Způsobem, jak získat další prostředky, by mohl být sponzoring, a to především formou reklamy nebo loga sponzora na mantinelech, nad ledovou plochou a dalších místech na zimním stadionu. Některé firmy již svoji reklamu či logo na zimním

stadionu mají, ale je zde ještě řada ploch, které by se daly efektivně využít právě formou reklamy. Město Moravské Budějovice zakoupilo na návrh vedení příspěvkové organizace ZIKOS starší závěsnou kostku nad led, a právě tato kostka by mohla poskytovat další vhodné místo pro placené reklamy firem a tím i přísun finančních prostředků do rozpočtu příspěvkové organizace.

V současné době se cena za pronájem a umístění reklamy na mantinelech na zimním stadionu pohybuje kolem částky 10 000 Kč za sezónu a na koupališti kolem 5 000 Kč za sezónu. U reklam na závěsné kostce by vzhledem k její unikátní poloze a umístění reklamy mohlo dojít k navýšení ceny oproti reklamám na mantinelech na 15 000 Kč za sezónu. Většinu reklamních ploch však příspěvková organizace pronajímá místnímu hokejovému klubu, který tyto plochy pronajímá dál svým sponzorům a ostatním subjektům. Pronájem těchto ploch za všechny reklamy činí 10 000 Kč za sezónu, což je vzhledem k množství ploch nízká částka a měla by být navýšena minimálně na 20 000 Kč za sezónu. V případě neochoty ze strany hokejového klubu přistoupit na dané podmínky by bylo lepší, kdyby reklamní plochy pronajímala samotná organizace přímo jednotlivým subjektům, přičemž by cena stanovená za jednu reklamu činila 10 000 Kč za sezónu. Díky tomu by došlo k výraznému navýšení výnosů z reklam.

Před nadcházející sezónou na letním koupališti se organizaci naskytl možnost využít nabídku jisté firmy na umístění převlékacích kabin s reklamou. Umístění takovéto jedné převlékací kabinky by příspěvkové organizaci přineslo 10 000 Kč za sezónu, čehož by měla využít. Pokud by byly na koupališti umístěny tři kabinky, přinese to organizaci dalších 30 000 Kč.

Při zvýšení ceny pronájmu mantinelů a zároveň zavedení reklamy na převlékacích kabinkách by příspěvková organizace ročně získala minimálně 40 000 Kč navíc.

4.2.4 Návštěvnost letního koupaliště

Na hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS má také velký vliv návštěvnost letního koupaliště. V minulých letech se u návštěvníků objevovaly výtky, že by na letním koupališti mohla být teplejší voda. V období, kdy je stále počasí a následuje po sobě více horkých dnů, se voda stačí dostatečně prohřát. Horší je to v období, kdy není stále počasí a voda se dostatečně neprohřeje. Voda v bazénech je sice částečně ohřívána energií ze solárních panelů, umístěných na střeše budov na letním koupališti, ale těchto panelů není mnoho a zejména ve velkém plaveckém bazénu se voda dostatečně neprohřeje. Návštěvnost by se určitě zvýšila, kdyby byla voda teplejší i v období, kdy není stále počasí a výkyvy teplot neumožní dostatečné prohřátí vody v bazénech. Jednou z možností, jak tento problém vyřešit, by mohlo být zakoupení a instalace dalších solárních panelů, díky kterým by se voda rychleji prohřívala a určitě by to vedlo k nárůstu návštěvnosti letního koupaliště a tím pádem i k vyšším tržbám, jak ze vstupného, tak z různých atrakcí a občerstvení.

Při využití slunečních kolektorů a tepelných čerpadel by mohlo dojít k oteplení vody v bazénech o 6 až 10 °C, samozřejmě podle množství použitých kolektorů a čerpadel. Díky tomu by mohlo dojít k prodloužení sezóny a navýšení počtu návštěvníků letního koupaliště, což by přineslo další výnosy pro organizaci. Při prodloužení sezóny o jeden měsíc a nárůstu počtu návštěvníků přibližně o 2 000 za sezónu by došlo k navýšení výnosů při průměrné ceně vstupného 40 Kč za osobu o 80 000 Kč pouze ze vstupného. V očekávaných výnosech nejsou započteny tržby z občerstvení a atrakcí na letním koupališti, u kterých by samozřejmě také došlo k navýšení.

Ve většině případů se uvádí doporučená plocha solárních kolektorů v rozmezí 50 - 80 % vodní plochy. Je-li velikost sluneční absorpční plochy dostatečná a leží v rozmezí 50 až 80 % vodní plochy ohříváných bazénů, jsou další systémy ohřevu vody zbytečné. Na letním koupališti v Moravských Budějovicích jsou tři bazény o celkové vodní ploše 1675 m², což by znamenalo v případě spodní hranice (50 %) plochu slunečních kolektorů 837,5 m².

Tabulka 23. Orientační výše investice do slunečních kolektorů

Plocha bazénů (m ²)	Plocha slunečních kolektorů (50 % plochy bazénů v m ²)	Orientační cena za 1 m ² slunečních kolektorů ⁶ (Kč)	Výše celkové investice ⁷ (Kč)
1675	837,5	5 000	4 187 500

⁶ průměrná cena za 1 m² slunečních kolektorů, ⁷ není započtena cena instalace, pouze cena kolektorů.

Pramen: Vlastní výpočet dle zjištěných údajů

V případě tohoto návrhu se však jedná o nákladnou investici, kterou by organizace a zřejmě ani Město Moravské Budějovice ze svého rozpočtu nepokrylo. Řešením by mohlo být pokrytí většiny nákladů na investici z prostředků Evropské unie formou dotací a částečně ze státního rozpočtu. Česká republika má v letech 2007 - 2013 možnost získat řadu finančních prostředků, které jsou vázány na tzv. Operační programy. Jedním z těchto programů je také financování projektů úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie, do kterého by se navrhovaný projekt mohl zařadit a ucházet se o dotace z těchto programů. Výše dotace by se mohla pohybovat kolem 80 % celkových investičních nákladů, konkrétně v našem případě by se jednalo o částku 3 350 000 Kč. Získání dotací však není nic jednoduchého a předem jistého, proto by v případě realizace navrhovaného projektu měla organizace zvážit možná rizika a možnosti dosažení těchto dotací. V případě získání dotací a realizace návrhu by se však z pohledu organizace jistě jednalo o krok vpřed.

Pokud by příspěvková organizace přistoupila k tomuto návrhu, ročně by získala navíc 80 000 Kč ze vstupného a samozřejmě i další prostředky z prodeje občerstvení, pronájmu sportovišť, atrakcí a podobně a zejména by tím přispěla k větší spokojenosti zákazníků.

4.2.5 Sauna

V minulosti byla součástí příspěvkové organizace ZIKOS také sauna. Příspěvková organizace hospodařila pod názvem Koupaliště, sauna a restaurace a právě tyto tři části tvořily příspěvkovou organizaci. V roce 2008 došlo k prodeji objektu restaurace, jehož součástí byla také sauna. Prodejem celého tohoto objektu byl ukončen provoz sauny a díky tomu neexistuje v dnešní době v Moravských Budějovicích sauna

pro veřejnost. Právě na zimním stadionu by mohla být sauna hojně využívána hokejisty a nejenom jimi. Umístěna by mohla být na zimním stadionu pod hlavní tribunou, kde jsou značně velké nevyužité prostory a sauna by byla ideálním řešením, jak tyto prostory efektivně využít. Samozřejmě, že je nutné při vybudování sauny počítat s počátečními investicemi a dále s náklady na její provozování. Ale díky vybudování sauny by na zimním stadionu vzniklo malé rehabilitační centrum, které by bylo jistě hojně využíváno. V případě sauny, jejíž kabina by měla rozměry 270 x 270 cm, můžeme kalkulovat s cenou vybudování přibližně okolo 250 000 až 300 000 Kč.

Tabulka 24. Provoz sauny na zimním stadiónu

Sezóna sauny	Orientační počet dní provozu	Průměrný počet návštěvníků za den ⁸	Cena ⁹ (Kč/hod)	Předpokládané příjmy (Kč)
říjen - březen	180	10	60	108 000

⁸ odhadovaný počet osob, ⁹ navrhovaná cena za 1 hodinu.

Pramen: Vlastní výpočet dle zjištěných údajů

Jestliže budeme operovat s orientačními hodnotami uvedenými v tabulce, pak by provozování sauny přineslo organizaci 108 000 Kč za sezónu. V takovém případě by se námi uvažovaná investice na vybudování sauny vrátila v horizontu tří let. Pokud by došlo k realizaci výše uvedeného návrhu na využití odpadního tepla, mohlo by se získané teplo využít právě při provozu sauny.

Nejlepším řešením by bylo, kdyby saunu provozovala samotná příspěvková organizace. V případě, že by Město Moravské Budějovice (jako zřizovatel) nebylo ochotné saunu vybudovat, mohlo by dojít k pronájmu prostor určených pro saunu některému místnímu podnikateli, který by měl zájem saunu provozovat.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS a poté navrhnout řešení ke zlepšení hospodaření a získání dalších finančních prostředků. Tohoto cíle bylo dosahováno postupně. Od teoretické části, kde jsou uvedeny základní teoretické poznatky potřebné k pochopení a vysvětlení problematiky neziskových organizací, přes analýzu nákladů a výnosů a modifikovanou finanční analýzu organizace, která nám poskytla obraz hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS za 6 let (2005 - 2010). Právě tyto analýzy byly stěžejní součástí hodnocení hospodaření sledované příspěvkové organizace. Závěrečným vyústěním zhodnocení hospodaření organizace jsou návrhy a doporučení na zlepšení situace.

První částí diplomové práce je část teoretická, která je základnou pro následující části. Teoretická část obsahuje obecné informace o neziskových organizacích a jejich základní charakteristiky. Další pasáže teoretické části jsou již zaměřeny na příspěvkovou organizaci, jež je jednou z forem neziskových organizací. Tyto části podávají základní informace o zřízení příspěvkové organizace, jejích funkcích, finančním hospodaření, nabývání a vlastnictví majetku a financování příspěvkové organizace. Na tyto oddíly navazuje teoretická část práce týkající se zdaňování a vedení účetnictví příspěvkovou organizací.

Úvod praktické části obsahuje základní údaje o zkoumaném subjektu, na které navazuje analýza nákladů a výnosů. Analýza se vztahuje na náklady a výnosy z hlavní a také z doplňkové činnosti příspěvkové organizace ZIKOS v letech 2005 - 2010. Finanční analýza organizace hodnotí jednotlivé vybrané finanční ukazatele, pomocí kterých můžeme zhodnotit hospodaření a situaci organizace ve sledovaném období. Ukazatele jsou rozděleny do jednotlivých skupin a byly zvoleny s ohledem na specifika příspěvkové organizace. Jako první hodnotí situaci ukazatele autarkie, na ně navazují ukazatele rentability, likvidity, aktivity a poslední skupinou jsou ukazatele financování.

Závěr praktické části obsahuje zhodnocení finanční analýzy a doporučení vztahující se k této analýze a návrhy řešení. Uvedené návrhy jsou orientovány na

úsporu nákladů, především nákladů na energii, které tvoří vysokou část celkových nákladů organizace, jak vyplynulo z analýzy nákladů a výnosů. Následující návrhy souvisejí se získáváním dalších finančních prostředků na činnost příspěvkové organizace.

Lze konstatovat, že hospodaření příspěvkové organizace ZIKOS se každým rokem zlepšuje. Zlepšuje se i kvalita poskytovaných služeb a příjemné prostředí spolu s kvalitním zázemím zimního stadionu a letního koupaliště, což dokazuje celá řada spokojených návštěvníků. I přes tuto skutečnost je zde stále množství možností a variant, jak hospodaření organizace zlepšit a zefektivnit využívání finančních zdrojů. Vždy je co zlepšovat a ideální situace je spíše přáním než skutečností. Snad i tato práce přispěje ke zlepšení hospodaření organizace a bude podkladem pro různé kroky vedoucí k tomuto stavu.

Seznam literatury

Monografie, učebnice

- [1] FRIČ, P., GOULLI, R. *Neziskový sektor v ČR*.
Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-04-1.
- [2] HAMERNÍKOVÁ, B. *Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 213 s. ISBN 80-902-7523-0.
- [3] HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*.
1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 114 s. ISBN 80-210-3501-3.
- [4] KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*.
1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-717-9778-2.
- [5] PEKOVÁ, J. a kol. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*.
3. aktual. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-807-3573-515.
- [6] PELC, V. *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*.
1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. 162 s. ISBN 978-807-4001-901.
- [7] REKTOŘÍK, J. *Organizace neziskového sektoru : základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. aktual. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s.
ISBN 978-808-6929-545.
- [8] RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*.
6. aktual. vydání. Olomouc: ANAG, 2004. 199 s. ISBN 80-7263-220-5.
- [9] SCHAAD, M. *Neziskové organizace v ekonomické teorii*.
Brno: Masarykova univerzita Brno, 1998. ISBN 80-210-1971-9.
- [10] STUHLÍKOVÁ, H. *Zdaňování neziskových organizací*.
6. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 2008. ISBN 978-80-7263-434-7.
- [11] ŠEDIVÝ, M., MEDLÍKOVÁ, O. *Úspěšná nezisková organizace*.
1. vyd. Praha: Grada, 2009. 154 s. ISBN 978-802-4727-073.

Zákonné normy a předpisy

- [12] Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.
- [13] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
- [14] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.
- [15] Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
- [16] Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH, ve znění pozdějších předpisů.
- [17] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- [18] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
- [19] Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
- [20] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- [21] Zprávy MF České republiky pro finanční orgány obcí a krajů. Ministerstvo financí ČR. 2003. Stanovisko Ministerstva financí k problematice vlastnictví majetku příspěvkových organizací zřízených obcí a krajem. čj.: 124/43 515/2002 ze dne 28. ledna 2003.

Akademické práce

- [22] BUSTA, K. *Model převodu činnosti příspěvkové organizace zřízené obcí na obch. společnost*. Brno: Vysoké učení technické v Brně. Fakulta podnikatelská. 2009. 75 s. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Ing. Jan Kopřiva.
- [23] MILION, R. *Zhodnocení hospodaření neziskové organizace*. Bakalářská práce. Brno: Vysoké učení technické v Brně. Fakulta podnikatelská. 2008. 68 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.
- [24] OTRUSINOVÁ, M. *Controlling ve veřejné správě*. Disertační práce. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta managementu a ekonomiky. 2008. 195 s. Školitel prof. Ing. Miroslav Nejezchleba, CSc.

- [25] POLÍNKOVÁ, M. *Analýza účetnictví neziskových organizací jako základ pro ocenění hospodářských činností*. Bakalářská práce. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta managementu a ekonomiky. 2009. 68 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Barbora Petřů Puhrová.

Články

- [26] PETEROVÁ, H. Práva a povinnosti územního samosprávného celku ve vztahu k příspěvkovým organizacím. *Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí*. 2007. č.4/2007.

Internetové zdroje

- [27] *Energetický poradce PRE* [online]. 2008 [cit. 2011-05-11]. Solární kolektory. Dostupné z WWW: <<http://www.energetickyporadce.cz/obnovitelne-zdroje/energie-slunce/solarni-kolektory.html>>.
- [28] *EuroEnergie* [online]. 2010 [cit. 2011-05-10]. Ceny elektřiny 2011 - Podnikatelé. Dostupné z WWW: <<http://www.euroenergie.cz/cenyelekttrinyp2011.php?typ=1&tabulka=Y®ion=cez&VT=388010&VTold=25000&NTold=&jednotka=1000&volbaDPH=N>>.
- [29] *GHC invest* [online]. 2010 [cit. 2011-05-14]. Solární ohřev vody. Dostupné z WWW: <<http://www.ghcinvest.cz/cz/verejne-bazeny/solarni-ohrev-vody/c3343>>.
- [30] *Justice.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-02-18]. Obchodní rejstřík. Dostupné z WWW: <<http://www.justice.cz/or/>>.
- [31] *Koupaliště-sauna-restaurace-Moravské Budějovice* [online]. 2011 [cit. 2011-04-11]. Koupaliště M. Budějovice. Dostupné z WWW: <<http://www.koupalistemb.cz/index.php?nid=2958&lid=CZ&oid=329964>>.

- [32] *Město Moravské Budějovice* [online]. 2010 [cit. 2011-03-10]. Úřady, organizace a školy. Dostupné z WWW: <http://mbudejovice.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=9890 &id_u=7525&p1=23275>.
- [33] *MF SERVIS* [online]. 2009 [cit. 2011-01-03]. Účetnictví příspěvkových organizací. Dostupné z WWW: <<http://www.mf-servis.eu/vedeni-ucetnictvi/ucetnictvi-prispev-organizaci/>>.
- [34] *MPO Efekt* [online]. 2008 [cit. 2011-05-14]. Programy podpory. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo-efekt.cz/cz/programy-podpory>>.
- [35] *Sauna emotion* [online]. 2011 [cit. 2011-05-16]. Sauny. Dostupné z WWW: <<http://www.saunaemotion.cz/?content=11-sauny-classic>>.
- [36] *Zelená úsporám* [online]. 2009 [cit. 2011-05-10]. Modelové příklady. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenauspora.eu/studie/>>.
- [37] *Zimní stadión Moravské Budějovice* [online]. 2011 [cit. 2011-03-23]. Statistiky. Dostupné z WWW: <<http://www.zimnistadionmb.cz/index.php>>.

Materiály příspěvkové organizace ZIKOS

- [38] Výkazy příspěvkové organizace Koupaliště, sauna a restaurace za rok 2005.
- [39] Výkazy příspěvkové organizace Koupaliště, sauna a restaurace za rok 2006.
- [40] Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS za rok 2007.
- [41] Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS za rok 2008.
- [42] Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS za rok 2009.
- [43] Výkazy příspěvkové organizace ZIKOS za rok 2010.
- [44] Statistiky příspěvkové organizace Koupaliště, sauna a restaurace za rok 2005.
- [45] Statistiky příspěvkové organizace Koupaliště, sauna a restaurace za rok 2006.
- [46] Statistiky příspěvkové organizace ZIKOS za rok 2007.
- [47] Statistiky příspěvkové organizace ZIKOS za rok 2008.

[48] Statistiky příspěvkové organizace ZIKOS za rok 2009.

[49] Statistiky příspěvkové organizace ZIKOS za rok 2010.

Seznam použitých zkratk

$A_{HV-H\check{C}}$	autarkie hlavní činnosti
CK	cizí kapitál
ČR	Česká republika
DČ	doplňková činnost
DMS	dárcovská SMS
DPH	daň z přidané hodnoty
FA	fixní aktiva
HC	hockey club
HČ	hlavní činnost
HUN	haléřový ukazatel nákladovosti
$HV_{D\check{C}}$	hospodářský výsledek doplňkové činnosti
$HV_{H\check{C}}$	hospodářský výsledek hlavní činnosti
K	celkový kapitál
Kč	koruna česká
kWh	kilowatthodina (jednotka energie)
KZv	krátkodobé závazky
L_I	okamžitá likvidita
L_{II}	pohotová likvidita
m^2	základní jednotka obsahu
m^3	základní jednotka objemu
MF	Ministerstvo financí
N	náklady celkem
$N_{D\check{C}}$	náklady doplňkové činnosti

$N_{H\check{C}}$	náklady hlavní činnosti
OA	oběžná aktiva
Pe	peníze
PK	pracovní kapitál
Po	pohledávky
$r_{ND\check{C}}$	rentabilita nákladů doplňkové činnosti
SMS	služba krátkých textových zpráv (short message service)
V	výnosy celkem
$V_{D\check{C}}$	výnosy z doplňkové činnosti
$V_{H\check{C}}$	výnosy z hlavní činnosti
VK	vlastní kapitál
VUT	Vysoké učení technické
WC	splachovací toaleta
Z''	míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti
ZRPUR	zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
ψ	zlomový faktor = 0,6180339

Seznam obrázků

Obrázek 1. Členění národního hospodářství.....	19
Obrázek 2. Letní koupaliště	41
Obrázek 3. Zimní stadion.....	43

Seznam tabulek

Tabulka 1. Návštěvnost koupaliště v letech 2005 - 2010	40
Tabulka 2. Prodané hodiny ledu v sezónách ¹ 2005/2006 - 2009/2010.....	42
Tabulka 3. Příspěvky a dotace na provoz (v tis. Kč)	44
Tabulka 4. Náklady na hlavní činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	45
Tabulka 5. Náklady na doplňkovou činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	47
Tabulka 6. Výnosy z hlavní činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	49
Tabulka 7. Výnosy z doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč).....	50
Tabulka 8. Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v letech 2005 - 2010	54
Tabulka 9. Autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010.....	56
Tabulka 10. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010.....	58
Tabulka 11. Hospodářské výsledky z hlavní i doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010.....	60
Tabulka 12. Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k ψ v letech 2005 - 2010.....	61
Tabulka 13. Okamžitá likvidita v letech 2005 - 2010.....	63
Tabulka 14. Pohotová likvidita v letech 2005 - 2010	64
Tabulka 15. Pracovní kapitál v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	66

Tabulka 16. Obrat kapitálu v letech 2005 - 2010	68
Tabulka 17. Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech v letech 2005 - 2010	69
Tabulka 18. Míra finanční nezávislosti (stability) v letech 2005 - 2010	71
Tabulka 19. Míra věřitelského rizika v letech 2005 - 2010	73
Tabulka 20. Vytápění a ohřev vody v zázemí zimního stadionu	78
Tabulka 21. Venkovní zateplení prostor zimního stadionu	79
Tabulka 22. Návrh výše pronájmu jednotlivých prostor na zimním stadionu	80
Tabulka 23. Orientační výše investice do slunečních kolektorů	83
Tabulka 24. Provoz sauny na zimním stadionu	84

Seznam grafů

Graf 1. Návštěvnost koupaliště v letech 2005 - 2010	40
Graf 2. Prodané hodiny ledu v sezónách 2005/2006 - 2009/2010	42
Graf 3. Poskytnuté příspěvky a dotace na provoz v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	44
Graf 4. Celkové náklady na hlavní činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	46
Graf 5. Celkové náklady na doplňkovou činnost v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	48
Graf 6. Celkové výnosy z hlavní činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	50
Graf 7. Celkové výnosy z hospodářské činnosti v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč)	51
Graf 8. Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v letech 2005 - 2010	55
Graf 9. Autarkie na bázi nákladů a výnosů z hlavní i doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010	56
Graf 10. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti v letech 2005 - 2010	58
Graf 11. Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplň. činnosti ve vztahu k ψ v letech 2005 - 2010	61
Graf 12. Okamžitá likvidita v letech 2005 - 2010	63

Graf 13. Pohotov likvidita v letech 2005 - 2010.....	65
Graf 14. Pracovní kapitál (ist pracovní kapitál) v letech 2005 - 2010 (v tis. Kč).....	66
Graf 15. Obrat kapitálu v letech 2005 - 2010	68
Graf 16. Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech v letech 2005 - 2010	70
Graf 17. Míra finanční nezávislosti (stability) v letech 2005 - 2010.....	72
Graf 18. Míra věřitelského rizika v letech 2005 - 2010.....	73

Seznam příloh

- Příloha č. 1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ZIKOS
- Příloha č. 2. Pravidla nabývání majetku příspěvkovými organizacemi a nakládání s ním
- Příloha č. 3. Pravidla hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města

Příloha č. 1.

Zřizovací listina příspěvkové organizace ZIKOS

MĚSTO MORAVSKÉ BUDĚJOVICE

Nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice, IČ: 00289931

Dodatek č. 4

ke zřizovací listině příspěvkové organizace

ZIKOS, příspěvková organizace

zřízené s účinností ke dni 1.1.1992 na dobu neurčitou

ve smyslu ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanovením § 27 a násl. zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, rozhodlo Zastupitelstvo města Moravské Budějovice dne 21.9.2009 svým usnesením č. 17/8/373 o tomto dodatku č. 4 ke zřizovací listině příspěvkové organizace Města Moravské Budějovice:

I.

Zřizovací listina příspěvkové organizace ZIKOS, příspěvková organizace se sídlem Moravské Budějovice, Komenského sady 1642, IČ: 00401986, zřízená usnesením městského zastupitelstva v Moravských Budějovicích ze dne 16.12.1991 s účinností od 1.1.1992, se mění takto:

Dosavadní text všech článků této zřizovací listiny se nahrazuje tímto novým textem:

Čl. I.

Úvodní ustanovení

ZŘIZOVATEL:

Název: Město Moravské Budějovice
Sídlo: nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice, okres Třebíč
IČ: 00289931

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE:

Název: ZIKOS, příspěvková organizace
Sídlo: Komenského sady 1642, 676 02 Moravské Budějovice
IČ: 00401986

Čl. II.

Hlavní účel a předmět činnosti

1. Hlavní účel

Příspěvková organizace poskytuje služby v oblasti provozování tělovýchovných zařízení a zařízení sloužících regeneraci a rekondici.

2. Předmět činnosti odpovídající hlavnímu účelu

Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a zařízení sloužících regeneraci a rekondici.

Čl. III.

Statutární orgán organizace

Statutárním orgánem příspěvkové organizace je její ředitel, kterého jmenuje a odvolává zřizovatel (kompetentní orgán v souladu se zákonem o obcích). Ředitel je oprávněn jednat ve všech věcech za organizaci a jejím jménem v písemném styku tak, že kuvedení názvu organizace připojí svůj vlastnoruční podpis. Ředitel je povinen řídit se platnou právní úpravou, touto zřizovací listinou a Pravidly, která jsou nedílnou součástí této zřizovací listiny.

Ředitel může jmenovat své zástupce, kteří ho zastupují v rozsahu, k jakému je ředitelem pověřený v době jeho nepřítomnosti.

Odpovědnost ředitele za řízení organizace a za hospodaření s majetkem vůči zřizovateli je nepřenosná.

Čl. IV.

Svěřený majetek

Zřizovatel předává příspěvkové organizaci k hospodaření tento nemovitý majetek ve vlastnictví zřizovatele:

- **Areál koupaliště**, Husova ul. č.p. 1498, inv. č. MUMBPO01V3B6, ev. č. 10024, umístěný na pozemcích p. č. st. 2459, p. č. 2720/13, 2720/14, 2720/15, 2720/16, 2720/17, 2731/4, 2731/7, 2731/8, 2731/9, 2731/10, 2731/11, 2731/12, 2731/13, 2731/14, 2731/15, 2731/16, 2731/17, 2731/18
- **Tobogán**, Husova ul., inv. č. MUMBPO01RPLY, ev. č. 20025, umístěný na pozemku p. č. 2731/3
- **Zed' u koupaliště**, Husova ul., inv. č. MUMBPO01RPQ9, ev. č. 20070, umístěná na pozemku p. č. 2731/6
- **Studna na koupališti**, Husova ul., inv. č. MUMBPO01RPPE, ev. č. 20069, umístěná na pozemku p. č. st. 2459
- **Pozemky:**
 - p. č. st. 2459 - budova koupaliště č. p. 1498
 - p. č. 2720/13 - malý bazén
 - 2720/14 - prostor pro ležení mezi bazény
 - 2720/15 - střední bazén
 - 2720/16 - pozemek za budovou koupaliště
 - 2720/17 - pozemek za budovou koupaliště
 - 2731/2 - parkoviště u sauny a restaurace
 - 2731/3 - travnatý prostor na ležení

2731/4 - ostatní prostory na koupališti
2731/6 - parkoviště u koupaliště
2731/7 - ostatní prostory na koupališti
2731/8 - ostatní prostory na koupališti
2731/9 - ostatní prostory na koupališti
2731/10 - ostatní prostory na koupališti
2731/11 - ostatní prostory na koupališti
2731/12 - ostatní prostory na koupališti
2731/13 - ostatní prostory na koupališti
2731/14 - ostatní prostory na koupališti
2731/15 - ostatní prostory na koupališti
2731/16 - ostatní prostory na koupališti
2731/17 - ostatní prostory na koupališti
2731/18 - ostatní prostory na koupališti

Všechny pozemky se nacházejí v k.ú. a obci Moravské Budějovice. Ceny pozemků dle ocenění k datu 24.4.1991 a pořizovací ceny budov a staveb jsou součástí Protokolu o předání a převzetí majetku Města Moravské Budějovice mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací. Takovým protokolem může být jejich pořizovací cena měněna, např. v důsledku technického zhodnocení nemovitostí.

Čl. V.

Majetková práva a povinnosti

Zřizovatel poskytl organizaci majetek dle předchozího článku za těchto podmínek:

- 1) ZIKOS, příspěvková organizace je právnickou osobou s právní subjektivitou, a proto vystupuje svým jménem v souladu s obecně platnými právními předpisy, touto zřizovací listinou, včetně jejich příloh a svými vnitřními předpisy a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.
- 2) Zřizovatel předal příspěvkové organizaci nemovitý majetek uvedený v čl. IV. k hospodaření. Tento majetek však zůstává nadále ve vlastnictví zřizovatele.
- 3) Pro pořizování majetku příspěvkovou organizací jsou závazná Pravidla pro nabývání majetku příspěvkovými organizacemi a nakládání s ním, která byla schválena zastupitelstvem města dne 21.9.2009, č. usn. 17/8/366. Pro hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem jsou závazná Pravidla hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města, která byla schválena zastupitelstvem města dne 21.9.2009, č. usn. 17/8/367 (příloha zřizovací listiny). V případě změny těchto Pravidel, které jsou připojeny k této zřizovací listině, bude pro příspěvkovou organizaci závazná i tato změna těchto Pravidel s účinností od její účinnosti (nebude nutná změna této zřizovací listiny formou dodatku zřizovací listiny).
- 4) Příspěvková organizace hospodaří s finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem formou příspěvku a s prostředky získanými vlastní doplňkovou činností v souladu s obecně platnými právními předpisy k zabezpečení hlavního účelu, k němuž byla zřízena.
- 5) Pro hospodaření s vlastním majetkem je povinen ředitel příspěvkové organizace ihned (a dále vždy do tří měsíců od obdržení výzvy zřizovatele k doplnění), vydat pravidla, která nebudou v rozporu s touto zřizovací listinou a nabudou účinnosti v termínu stanoveném ředitelem po schválení zřizovatelem, což je podmínkou jejich účinnosti. Tato pravidla se vztahují i na majetek, jež organizace získá v budoucnu bezúplatným převodem i vlastní doplňkovou činností.

Čl. VI.

Doplňková činnosti

Doplňkové činnosti, které zřizovatel povoluje příspěvkové organizaci vykonávat, navazují na hlavní účel příspěvkové organizace a slouží k tomu, aby mohla příspěvková organizace lépe využívat své hospodářské možnosti a odbornosti svých zaměstnanců k zabezpečení doplňkových příjmů k pokrytí plánované ztráty ze své hlavní činnosti.

Tato doplňková činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu, k němuž byla příspěvková organizace zřízena, a sleduje se odděleně.

Doplňkové činnosti povolené zřizovatelem příspěvkové organizaci jsou:

- hostinská činnost,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona – obory činnosti:
 - ∴ zprostředkování obchodu a služeb,
 - ∴ velkoobchod a maloobchod,
 - ∴ provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a odborných akcí,
 - ∴ reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení,
 - ∴ pronájem a půjčování věcí movitých,
 - ∴ výroba, rozmnožování, distribuce, prodej, pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů a výroba nenahraných nosičů údajů a záznamů,
 - ∴ provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti,
 - ∴ opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků a jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel.

Čl. VII.

Závěrečná ustanovení

Zřizovatel provádí v souladu s § 27 odst. 9 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu hospodaření příspěvkové organizace.

Není-li konkrétní věc touto zřizovací listinou řešena, řídí se platnou právní úpravou, především zákonem č. 250/2000 Sb., zákonem č. 128/2000 Sb., vše ve znění pozdějších předpisů.

Stane-li se, především v důsledku legislativních změn, konkrétní ustanovení této zřizovací listiny neplatným pro rozpor se zákonem, nezakládá se neplatnost celé zřizovací listiny (pokud to zákon připustí) a zřizovatel bez odkladu v mezích svých možností toto ustanovení nahradí (dodatkem ke zřizovací listině) ustanovením novým, bezvadným a zřizovatel i příspěvková organizace se do té doby budou přednostně řídit platnou právní úpravou.

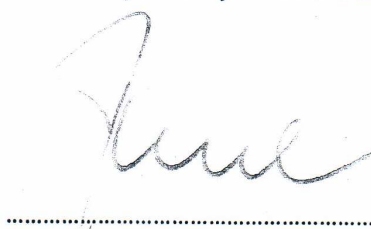
Zřizovací listina má tyto přílohy jako své nedílné součásti:

- Pravidla hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města, schválená zastupitelstvem města dne 21.9.2009, usn. č. 17/8/366
- Pravidla pro nabývání majetku příspěvkovými organizacemi a nakládání s ním, schválená zastupitelstvem města dne 21.9.2009, usn. č. 17/8/367

II.

1. K tomuto dodatku se jako jeho nedílné součásti a přílohy připojují přílohy zřizovací listiny, a to příloha č. 1 „Pravidla hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města“ a příloha č. 2 „Pravidla pro nabývání majetku příspěvkovými organizacemi a nakládání s ním“. Tyto přílohy nahrazují veškeré dosavadní přílohy citované zřizovací listiny příspěvkové organizace ze dne 18.12.1991 a 11.12.2006.
2. Tento dodatek nabývá účinnosti dnem 21.9.2009.
3. Tento dodatek byl schválen Zastupitelstvem města Moravské Budějovice dne 21.9.2009 pod č. usn. 17/8/373.

V Moravských Budějovicích dne 21.9.2009

Mgr. Vlastimil Bařínka
starosta města

Jana Kiesewetterová
místostarostka města

Město Moravské Budějovice

dodatek č. 5

ke zřizovací listině příspěvkové organizace

**ZIKOS, příspěvková organizace, Komenského sady 1642,
676 02 Moravské Budějovice**

zřízené ke dni 1.1.1992

vydaný v souladu s ustanovením § 35 odst. 2 a § 84 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, ustanovením § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, rozhodlo Zastupitelstvo města Moravské Budějovice dne 9.12.2010 svým usnesením č.2/26/54 o této změně zřizovací listiny výše uvedené příspěvkové organizace.

I.

Zřizovací listina ZIKOS, příspěvková organizace

se mění takto:

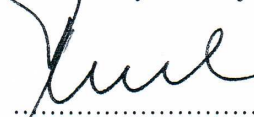
V Čl. IV „Vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele předávaného příspěvkové organizaci k hospodaření“ se **do části stavby vkládá** další nemovitý majetek a to:

Trafostanice 400 kVA pro zimní stadion a koupaliště inv.č. MUMBP002OD2J, ev.č. 20423, umístěná na pozemku p.č.st.1170

II.

1. Ostatní ustanovení zřizovací listiny, ve znění jejích dodatků, zůstávají v platnosti a nezměněna.
2. Tento dodatek nabývá účinnosti dnem 9.12.2010.
3. Tento dodatek je vyhotoven ve čtyřech stejnopisech, z nichž každý má platnost originálu a je nedílnou součástí výše uvedené zřizovací listiny.

V Moravských Budějovicích dne 9.12.2010

.....
Ing. Vlastimil Bařinka
starosta

.....
místostarosta

Příloha č. 2.

Pravidla hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města

PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
SE SVĚŘENÝM MAJETKEM MĚSTA

(dále jen „Pravidla“)

Účelem vydání těchto pravidel je zejména stanovit jednotný postup v hospodaření jednotlivých příspěvkových organizací (dále jen „PO“) se svěřeným majetkem města.

Zřizovatel tímto ukládá PO při hospodaření se svěřeným majetkem dodržovat zejména tato pravidla:

I. UŽÍVÁNÍ MAJETKU:

1. PO využívá majetek svěřený do užívání k zajišťování předmětu hlavní činnosti dle zřizovací listiny. Zřizovatel předává PO fyzicky nemovitý a movitý majetek v provozuschopném stavu předávacím protokolem, včetně náležitostí (předepsané technické dokumentace a projektu skutečného provedení). Závady na majetku uvedené v předávacím protokolu budou odstraněny na náklady vlastníka. U nových staveb bude PO (budoucí provozovatel) zvána ke kontrolním dnům a bude jí dána možnost vyjádření k průběhu výstavby.
2. Za užívání svěřeného majetku nebude PO poskytovat zřizovateli žádnou úhradu.
3. PO není oprávněna krátkodobě ani dlouhodobě pronajímat svěřený majetek.
4. PO není oprávněna svěřený majetek vypůjčovat, zcizovat či jinak převádět nebo zatěžovat.
5. PO je oprávněna svým jménem a na svůj účet uzavírat v souladu s ust. § 51 zákona č. 40/1964 Sb. smlouvy, jejichž předmětem bude poskytnutí práva využití svěřeného majetku či jeho částí za úplaty či bez úplaty, vždy však na dobu určitou nepřesahující jeden rok, na delší dobu pouze se souhlasem zřizovatele.
6. PO je povinna umožnit zřizovateli na jeho žádost přístup do svěřených objektů a na svěřené pozemky za účelem kontroly. Zřizovatel provádí minimálně 1x ročně prostřednictvím odboru strategického rozvoje a investic MěÚ kontrolu svěřených nemovitostí především za účelem:
 - posouzení stavu nemovitostí zjištěného PO, nahlášeného zřizovateli a stanovení postupu případných oprav zjištěných závad
 - kontroly, zda je nemovitý majetek užíván řádným způsobem

II. ÚDRŽBA A OPRAVY SVĚŘENÉHO MAJETKU:

A) SVĚŘENÝ MOVITÝ MAJETEK

1. PO je povinna starat se o svěřený movitý majetek s péčí řádného hospodáře a předcházet vzniku škod, na své náklady provádět běžnou údržbu a běžné opravy svěřeného majetku, jeho příslušenství a vybavení a hradit náklady spojené s provozem tohoto majetku.

B) SVĚŘENÝ NEMOVITÝ MAJETEK

1. PO není oprávněna realizovat na svůj náklad výdaje, které jsou technickým zhodnocením dle § 33 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
2. PO je povinna starat se o svěřený majetek s péčí řádného hospodáře a předcházet vzniku škod, hradit náklady spojené s provozem těchto nemovitostí. Financování běžné údržby a běžných oprav je prováděno z příspěvků na provoz PO na základě předložených požadavků a v rámci rozpočtu PO schváleného zřizovatelem.
3. Po celou dobu svého trvání bude PO včas zajišťovat svým jménem, na svůj náklad a na svou odpovědnost veškeré revize a prohlídky v souladu s příslušnými platnými právními předpisy (např.: prohlídky a revize kotlen, hromosvodů, elektrických a zdvihacích zařízení, hasicích přístrojů a hydrantů, revize komínů, tlak. nádob a dalších zařízení a přístrojů, u kterých jsou takovéto úkony dle platných předpisů požadovány, jakož i posouzení požárního nebezpečí svěřených objektů dle platných předpisů apod.).
4. PO je povinna na požádání předat zřizovateli bez zbytečného odkladu, nejpozději do sedmi dnů od požádání, kopie platných revizních zpráv a závěrů z kontrolních prohlídek svěřeného majetku.
5. Závady zjištěné při revizích a prohlídkách veškerého svěřeného majetku PO odstraní, event. nechá odstranit na své náklady. V případě porušení této povinnosti nese PO v plném rozsahu odpovědnost za škody takto zřizovateli vzniklé.
6. Povinností PO je vlastním nákladem a včas zajišťovat dle platných předpisů potřebné kvalifikační předpoklady pracovníků vyplývající ze speciálních pracovněprávních předpisů (topiči, obsluhy technických zařízení apod.), zabezpečit zejména dodržování všech hygienických, bezpečnostních a požárních předpisů.
7. PO je povinna na vlastní náklady včas a řádně zajistit údržbu prostorů přilehlých ke svěřeným nemovitostem (chodníků apod.).
8. PO udržuje svěřené nemovitosti a je povinna oznamovat bez zbytečného odkladu zřizovateli potřebu oprav, které je nutno provést. PO je povinna zabezpečit bezrizikový provoz nemovitostí v potřebném rozsahu po dobu provádění oprav a údržby.

C) OSTATNÍ USTANOVENÍ

1. PO odstraňuje škody a závady, které způsobila na svěřeném majetku, na své náklady a bez zbytečného odkladu.
2. PO odpovídá za poškození nebo nadměrné opotřebení svěřeného majetku a za škody na tomto majetku způsobené osobami, kterým umožnila k němu a do něho přístup. Odpovědnost z provozu svěřených prostor a prostranství se řídí platnými právními předpisy.

IV. PENĚŽITÉ ÚČELOVĚ NEURČENÉ DARY

Tímto zřizovatel uděluje § 39b odst. 1 obecný souhlas pro přijímání peněžitých účelově neurčených darů do vlastnictví PO. Majetek nakoupený z těchto darů bude ve vlastnictví:

- a) **zřizovatele** – s jeho předchozím písemným souhlasem v ZM podle § 27 odst. 4 – nemovitý majetek,
- b) **PO** – podle § 27 odst. 5 písm. d) – ostatní majetek podle pravidel nabývání majetku výše.

V. PENĚŽITÉ ÚČELOVĚ URČENÉ DARY

Peněžité účelově určené dary se řídí § 39b zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Obecně:

Svěřený majetek – PO vede v účetnictví, odepisuje ho. Převody jsou řešeny dodatky ke zřizovacím listinám, které musí schválit ZM. Změna ceny u tohoto majetku je doplňována do Protokolu o předání a převzetí svěřeného majetku města, který schvaluje RM. S tímto majetkem je nakládáno podle Pravidel pro hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města. Nemovitý majetek je pojištěn zřizovatelem, movitý majetek si PO pojistí sama. Evidence majetku a jeho inventarizace se řídí Pravidly pro hospodaření PO se svěřeným majetkem města současně s platnou právní úpravou.

Majetek ve vlastnictví PO – s tímto majetkem nakládá PO podle vlastních vnitřních pravidel. S výjimkou majetku pořízeného podle § 27 odst. 5 písm. a), který se při vyřazování řídí § 27 odst. 6 – pokud se takto pořízený majetek stane pro PO nepotřebným, nabídne ho přednostně bezúplatně zřizovateli... Tento majetek si PO pojistí sama.

Majetek nabytý pro svého zřizovatele – vlastníkem tohoto majetku je zřizovatel a ten si určí způsob pořizování a nakládání s tímto majetkem. S výjimkou nemovitostí si tento majetek PO pojistí sama. Evidence majetku a jeho inventarizace se řídí Pravidly pro hospodaření PO se svěřeným majetkem města současně s platnou právní úpravou.

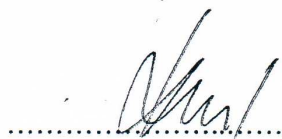
V. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Pokud bude konkrétní ustanovení těchto Pravidel v rozporu se zákonem, nezakládá to neplatnost Pravidel a PO i zřizovatel se budou v té konkrétní části řídit přednostně platnou zákonnou úpravou.

Schváleno jako příloha zřizovací listiny příspěvkových organizací Zastupitelstvem města Moravské Budějovice dne 21.9.2009 pod. č. usnesení 17/8/367.

.....
Ing. Vlastimil Bařinka
starosta města

.....
Jana Kiesewetterová
místostarostka města

Příloha č. 3.

Pravidla nabývání majetku příspěvkovými organizacemi a nakládání s ním

PRAVIDLA NABÝVÁNÍ MAJETKU PŘÍSPĚVKOVÝMI
ORGANIZACEMI A NAKLÁDÁNÍ S NÍM

(dále jen „Pravidla“)

Účelem vydání těchto pravidel je zejména stanovit jednotný postup v nabývání majetku a nakládání s ním jednotlivými příspěvkovými organizacemi města (dále jen „PO“) v souvislosti s novým zákonem č. 477/2008 Sb., který mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Zřizovatel tímto ukládá PO dodržovat zejména tato pravidla:

I. NEMOVITÝ MAJETEK

Nemovitý majetek PO může mít ve formě:

1. svěřený majetek – svěřený podle § 27 odst. 3 ve zřizovací listině. Vlastníkem zůstává město a PO o něm účtuje a odepisuje ho a vztahují se na něj Pravidla hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města. Vyřazování a likvidace tohoto majetku se provede odsvěřením majetku ze zřizovací listiny. Dále se postupuje podle vnitřních pravidel zřizovatele.

2. majetek ve vlastnictví PO – získaný podle § 27 odst. 5. Tento majetek může PO získat pouze po předchozím písemném souhlasu zřizovatele, tj. rady města (dále jen „RM“)

- a) bezúplatně převedený od zřizovatele
- b) darem od jiných subjektů
- c) děděním
- d) koupí, vlastní činností, majetek pořízený z peněžitého účelově neurčeného daru ...

3. majetek nabytý pro svého zřizovatele – podle § 27 odst. 4. O přijetí majetku tímto způsobem musí rozhodnout zastupitelstvo města (dále jen „ZM“). Vlastníkem tohoto majetku je zřizovatel, který tento majetek si ponechá v evidenci nebo ho svěří, vypůjčí, popř. pronajme. Vyřazení a likvidace tohoto majetku se provede podle vnitřních pravidel zřizovatele.

II. MOVITÝ MAJETEK

A. DLOUHODOBÝ MAJETEK

Dlouhodobý majetek PO může mít ve formě:

1. svěřený majetek – svěřený podle § 27 odst. 3. Vlastníkem zůstává město a PO o něm účtuje a odepisuje ho a vztahují se na něj Pravidla hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města. Vyřazování a likvidace tohoto majetku se provede odsvěřením majetku ze zřizovací listiny. Dále se postupuje podle vnitřních pravidel zřizovatele.

2. majetek ve vlastnictví PO – získaný podle § 27 odst. 5. Tento majetek může PO získat pouze po předchozím písemném souhlasu zřizovatele, tj. RM

- a) bezúplatně převedený od zřizovatele
- b) darem od jiných subjektů
- c) děděním

d) koupí, vlastní činností, majetek pořízený z peněžitého účelově neurčeného daru...o nabytí majetku v limitu do 250.000,- Kč za jednu majetkovou položku si PO rozhoduje sama. V limitu nad 250.000,- Kč vydává předchozí písemný souhlas RM.

3. majetek nabytý pro svého zřizovatele – podle § 27 odst. 4. O přijetí majetku tímto způsobem musí rozhodnout RM. Vlastníkem tohoto majetku je město, PO tento majetek eviduje, účtuje o něm a odepisuje ho. Vyřazení a likvidace tohoto majetku se provede podle vnitřních pravidel PO.

B. DROBNÝ DLOUHODOBÝ MAJETEK

Drobný dlouhodobý majetek PO může mít ve formě:

1. svěřený majetek – svěřený podle § 27 odst. 3. Vlastníkem zůstává město a PO o něm účtuje a odepisuje ho a vztahují se na něj Pravidla hospodaření příspěvkové organizace se svěřeným majetkem města. Vyřazování a likvidace tohoto majetku se provede odsvěřením majetku ze zřizovací listiny. Dále se postupuje podle vnitřních pravidel zřizovatele.

2. majetek ve vlastnictví PO – získaný podle § 27 odst. 5. Tento majetek může PO získat pouze po předchozím písemném souhlasu zřizovatele, tj. RM

- a) bezúplatně převedený od zřizovatele
- b) darem od jiných subjektů
- c) děděním
- d) koupí, vlastní činností, majetek pořízený z peněžitého účelově neurčeného daru ... pro tento majetek je vydán obecný souhlas, že drobný dlouhodobý majetek nakoupený touto formou je nakupovaný vždy do vlastnictví PO a není tudíž nutný souhlas zřizovatele na každý nákup.

3. majetek nabytý pro svého zřizovatele – podle § 27 odst. 4. Tento majetek může PO nabývat bez předchozího souhlasu města. Vlastníkem tohoto majetku město, PO tento majetek eviduje, účtuje o něm a odepisuje ho. Vyřazení a likvidace tohoto majetku se provede podle vnitřních pravidel PO.

III. ZÁSoby

Zásoby PO může mít ve formě:

1. zásoby ve vlastnictví PO – získané podle § 27 odst. 5. Tyto zásoby může PO získat pouze po předchozím písemném souhlasu zřizovatele, tj. RM

- a) bezúplatně převedené od zřizovatele
- b) darem od jiných subjektů
- c) děděním
- d) koupí, vlastní činností, zásoby pořízené z peněžitého účelově neurčeného daru ... pro tyto zásoby je vydán obecný souhlas, že zásoby nakoupené touto formou jsou nakupované vždy do vlastnictví PO a není tudíž nutný souhlas zřizovatele na každé jejich pořízení.

2. zásoby nabyté pro svého zřizovatele – podle § 27 odst. 4. Tímto způsobem lze řešit i drobné dary od jiných subjektů (např. ovoce, sladkosti pro děti do školy...), které jsou pořizovány pro svého zřizovatele a ten tímto vydává obecný souhlas s přijímáním těchto věcí a doporučuje s nimi nakládat jako se zásobami. Vlastníkem těchto zásob je město a dává tímto PO souhlas k nakládání s nimi dle svého uvážení.

III. POJIŠTĚNÍ MAJETKU A VNĚJŠÍ VZTAHY

1. Pojištění svěřeného majetku je povinností zřizovatele. V případě vzniku pojistné události na tomto majetku je PO povinna bez zbytečného odkladu oznámit tuto skutečnost zřizovateli a dohodnout se na likvidaci pojistné události. Movitý majetek, tj. zařízení, vybavení, dopravní prostředky, materiálové zásoby apod., který je ve vlastnictví PO a je užívaný PO, není v rámci majetku města pojištěn. Tento majetek pojistí PO sama dle vlastního uvážení.
2. PO uzavírá vlastním jménem a na vlastní účet smlouvy s dodavateli všech médií potřebných k zajištění provozu objektů, které PO přímo spravuje. Totéž platí pro odvod odpadních vod a odvoz odpadu. K datu převzetí objektu k hospodaření zajistí PO rovněž přepsání měřidel spotřeby všech smluvených médií a telefonu na své jméno.

IV. EVIDENCE MAJETKU

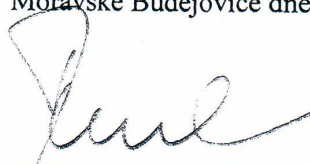
1. PO vede řádnou evidenci svěřeného majetku, včetně jeho označení inventárními čísly. Účetní evidenci svěřeného i vlastního majetku vede PO v souladu s platnými předpisy.
2. Spolu se zřizovatelem se bude PO podílet na provádění pravidelné inventarizace svěřeného majetku. Inventarizaci majetku ve svém vlastnictví provádí PO samostatně.
3. Způsob vyřazování dlouhodobého movitého majetku svěřeného zřizovatelem do užívání PO se řídí zejména Pravidly převodu vlastnictví případně likvidace movitého dlouhodobého hmotného majetku.

V. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

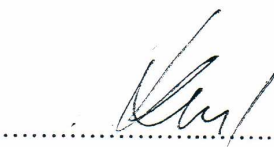
1. PO je povinna jí svěřený movitý a nemovitý majetek vrátit zřizovateli především tehdy, jestliže tento majetek neužívá řádně nebo jestliže jej užívá v rozporu s účelem, ke kterému byla zřízena. Dále také na požádání zřizovatele v situaci, kdy jej ke své činnosti nepotřebuje.
2. Ke dni zániku PO bude veškerý majetek PO i majetek jí předaný k hospodaření předán zřizovateli v řádném stavu odpovídajícím obvyklému stupni opotřebení, za což odpovídá ředitel PO.

VI. SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY

1. Pokud bude konkrétní ustanovení těchto Pravidel v rozporu se zákonem, nezakládá to neplatnost Pravidel a PO i zřizovatel se budou v té konkrétní části řídit přednostně platnou zákonnou úpravou.
2. Schváleno jako příloha zřizovací listiny příspěvkových organizací Zastupitelstvem města Moravské Budějovice dne 21.9.2009 pod. č. usnesení 17/8/366.

.....
Ing. Vlastimil Bařinka
starosta města

.....
Jana Kiesewetterová
místostarostka města